

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS MEGFÚJTA KÜRTJÉT.
HATALMAS SZÓZATOK HANGZOTTAK A MENNYBEN.”

AZ IGE MELLETT

- Miért könyörgött Dávid Istennek, hogy ne hagyja el őt időskorában?

AZ IDŐK JELEI

- „Jól teszitek, ha figyelték” a próféta beszédre

A BIZONYSÁGTÉTELEKBŐL

- A zene szerepe, tulajdonságai és hatása

TEST ÉS LÉLEK EGÉSZSÉGE

- Az egészségreform történetéből

ÉLETEK, HITEK

- Tisza Pál élete és tapasztalatai (2.)

GYERMEKEKNEK

- Az elmés mormoták

Kedves Testvérek, kedves Olvasóink! Lapunk legutóbbi száma óta érezhetően tovább bonyolódtak és mélyültek a világban zajló politikai és társadalmi események, amelyek mind arra mutatnak, hogy reális esélye van egy nagyobb válság kialakulásának. Az amerikai elnökválasztás eredményének és az új elnök első intézkedéseinek mindenképp ébresztőként kellene hatnia ránk, hiszen egy olyan politikai program került ezzel hatalomra – minden észszerű várakozás ellenére –, mely nyíltan hirdeti az állam és az egyház összefonódását, az általuk kereszténynek nevezett tekinthetetlen ideológia politikai és jogi érvényesítését.

A Kaliforniában tomboló, szinte fékezhetetlen tüzek – amelyek óriási, egyesek szerint visszafordíthatatlan károkat okoztak a természetben, amellet, hogy nagy vagyoni veszteséggel, némely esetben emberi életek elveszésével is jártak, valamint az állatvilágban is borzalmas pusztítást végeztek – szintén a végidő jelei közé sorolhatók. A közlekeleti válság és Izrael háborúja is állandó feszültségben tartja a világot. A bibliai prófécia alapján tudható, hogy ott folyamatos, végleges béke nem várható. Ugyanígy az sem, hogy az egyházak és a világi hatalmak által szorgalmazott törekvések a világ megjobbítására megoldást hozzanak az emberi civilizáció jelenlegi súlyos válságában.

Nem tudjuk, mennyi ideig tart még a Bibliában előre jelzett fejlemények és események teljes kibontakozása, milyen hatás és ellenhatás fogja ezt a folyamatot alakítani. Kérdés tehát, hogy mennyi ideje van még Isten népének a felkészülésre, meddig tart a kegyelmi idő. Azt azonban talán már most is minden eddigénél jobban láthatjuk, hogy az események rendkívüli módon fel tudnak gyorsulni, és olyan váratlan fejleményeket tudnak produkálni, amelyek a tapasztalt megfigyelőket is felkészületlenül érik.

Mindezeket látva – és Jézus szavait idézve – le kell vonnunk a tanulságot: „*Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják, hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem a moly, sem a rozsdá nem emészti meg, és ahol a tolvajok sem ássák ki, és nem lopják el. Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is.*” (Mt 6,19–21) A legfontosabb dolgokra kell összpontosítanunk, mert „*a világ elmúlik, és annak kívánsága is; de aki az Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké*” (1Jn 2,17–18).

A szerkesztők

Az Ige mellett

- Miért könyörgött Dávid Istennek, hogy ne hagyja el őt időskorában? 2

Az idők jelei

- „Jól teszitek, ha figyeltek” a prófétai beszédre 4
- Figyelemre méltó tudósítások a Los Angeles-i tüzekről 10

A Bizonyágtételeket olvasva

- A zene szerepe, tulajdonságai és hatása 12

Test és lélek egészsége

- Az egészségreform történetéből. Dr. Jean Nussbaum: Egészségreform a 19. században 16

Gyülekezeti élet

- Szécsi István köszöntése 19

Életek, hitek

- Tisza Pál élete és tapasztalatai (2.) 20

Evangelizáció

- „Gyöngyszemek” a karácsonyi időszakból 24
- „Magvetés” közben szerzett tapasztalatok 25

Gyermekeknek

- Az elmés mormoták 28

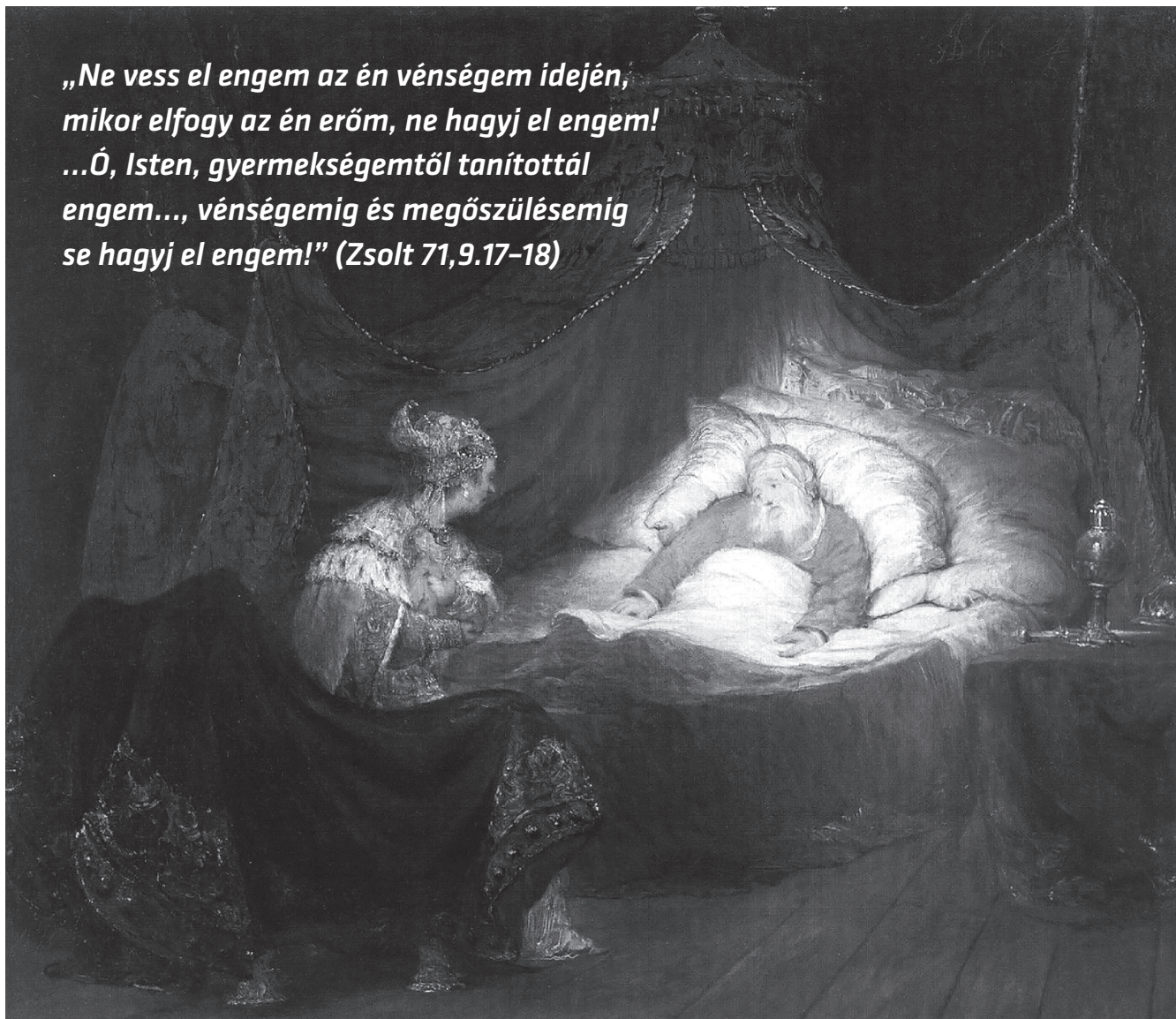
Búcsúzunk

- Sinka Jánosnéra emlékezünk 31

MIÉRT KÖNYÖRGÖTT DÁVID ISTENNEK, HOGY NE HAGYJA EL ŐT IDŐSKORÁBAN?

*„Ne vess el engem az én vénségem idején,
mikor elfogy az én erőm, ne hagyj el engem!
...Ő, Isten, gyermekségemtől tanítottál
engem..., vénségemig és megőszülésemig
se hagyj el engem!” (Zsolt 71,9.17-18)*

Ellen G. White az alábbi megjegyzést fűzi Dávid idézett könyörgéséhez:

„Dávid látta, hogy a legtöbb idős ember boldogtalan környezetében, mivel személyiségük kedvezőtlen vonásai koruk előrehaladtával felerő-

södtek. Ha például korábban szűkkeblűek, becsúszók, versengők voltak, időskorukban még inkább kiütözött kellemetlen, konfliktusokat gerjesztő természetük. Ha gyanakvók, zsörtölődők, türelmetlenek voltak, idősként még inkább ilye-

nekké váltak. Dávidot elszomorította, hogy látta, azok, akik egykor istenfélőnek látszottak, most mintha eltávolodtak volna Istentől, az Úr ellenségei pedig gúnyolódva mutogattak rájuk..., mint-ha éveik sokasodása nyomán elveszítették volna korábbi megkülönböztetőképességüket... Kontrollálatlan gyanakvásuk olykor lángra lobbant, mivelhogy nem egyezett minden az ő tévedő meglátásukkal...

Dávidot ez megdöbbenetette. Arra az időre gondolt, amikor ő is idős lesz. Félt attól, hogy eltávolodik Istentől, és boldogtalan lesz, mint más idősök, akiknek a viselkedését megfigyelte, és ezzel okot ad az Úr ellenségeinek a gyalázkodásra. Sokszor előfordul, hogy idős személyek nem ismerik fel szellemi képességeik hanyatlását, és olyan terheket vesznek magukra – megrövidítve ezzel életüket –, amelyeket már gyermekeikre kellene hagyniuk. Sátán olykor a képzeletükre hat. Ráve-

szi őket például arra, hogy feleslegesen készleteket halmozzanak fel, és folyamatos aggodalomban legyenek ezek miatt. Némelyek pedig a szükséges javaktól is megfosztják magukat, és erejük felett is dolgoznak,

ahelyett, hogy meglegedetten élnének azzal, amijük van. Örökös nyugtalanság jellemzi őket, mivel attól félnek, hogy a jövőben majd segítséget látnak valamiben.

Ha elfogadnák azt a helyet és helyzetet, amit Isten biztosít számukra, akkor utolsó napjaik a legjobb, legboldogabb időszakot jelentenék számukra. Akiknek becsületes és okosan körültekintő gyermekeik vannak, azoknak rájuk kellene bízniuk ügyeiket, elfogadni, hogy ők gondoskodjanak róluk, javukat keresve.

Ha nem így járnak el, Sátán kihasználja hanyatló szellemi erejüket, és irányítása alá vonja őket. ***Félretéve az aggodalmaskodást és a terheket, azzal kellene tölteni idejüket, ami a lehető legboldogabbá teszi őket, és megérleli őket a menny számára.***

(*The Signs of the Times*, 1880. február 19.; fordította: Vankó Zsuzsa.)

„JÓL TESZITEK, HA FIGYELTEK” A PRÓFÉTAI BESZÉDRE

A címben idézett felhívás teljes egészében így hangzik: „Igen biztos nálunk a prófétai beszéd is, amelyre jól teszitek, ha figyeltetek, mint sötét helyen világító lámpásra, míg nappal virrad és hajnalcsillag kel fel szívetekben.” (2Pt 1,19; jav. ford.)

Az apostoli felhívás lényege a szövegösszefüggést tekintve egyértelmű: „Annak okáért atyámfiái, igyekezzetek inkább a ti elhívátásokatokat és kiválasztatásokatokat erőssé tenni...” (2Pt 1,10) „Annak okáért nem mulasztom el, hogy mindenkor emlékeztesselek titeket ezekre...” (2Pt 1,12).

A próféciákat fokozatosan értjük meg. Lehet, hogy először értetlenül állunk előttük, majd a megértés valamilyen úton megszületik: kutatás, valamilyen előre megjövendölt válság beteljesedése vagy mindkettő segítségével. Később azonban könnyen

figyelmetlenné válhatunk a jövődölések döntő pontjait illetően, amennyiben megelégszünk addigi felismeréseinkkel, avagy hitbeli elődeink felismeréseivel. Kövessük hát most az apostol gondolatmenetét: „Igyekezni fogok azon, hogy ti az én halálom után is mindenkor megemlékezhessetek ezekről.” (2Pt 1,15)

A profetikus kijelentések célját illetően igen hangsúlyos ez a hasonlat: „míg nappal virrad és hajnalcsillag kel fel szívetekben”. A próféciák beteljesedésének követése, kutatása, megértése nem csupán események, folyamatok megértéséhez segít hozzá minket, hanem a „hajnalcsillag”, a történelemben munkálkodó Megváltó Jézus Krisztus szívünkben lakozását is erősíti. Gondoljunk át most néhány kijelentést Jézus nagy profetikus beszédéből:

1. „Hamis Krisztusok és hamis próféták” megjelenése (Mt 24,5.11.24).

Jézus félreérthetetlen természeti képe – „*ahol a dög, oda gyűlnek a keselyűk*” (Mt 24,28) – olyan folyamatra utal, hogy amint erősödik a végidőben Sátán démonikus munkája, *egyre több és több esz-közzel csapja be a válságban lévő társadalmat, és ha lehet, a választottakat* is. A hamis prófétai szó a vallási életben, az álhírek és dezinformációk a mindennapi életben egyaránt téves helyzetértékelést, hamis várakozást eredményeznek. A nehezedő társadalmi, gazdasági körülmények között természetes emberi vágy, hogy jobb szociális körülményt, gazdasági helyzetet, közegészségügyi állapotokat vagy éppen jövedelmünk reálértékének a növekedését várjuk. Vigyázzunk azonban, mert a hamis ígéretek hamis várakozásokat szülnek!

Az első *világjelenség*, amire a fentiek hátterén figyelmeztetni szeretnék, a **populizmus**¹. „*A populizmus olyan politikai ideológia és főleg gyakorlat, amely a »nép« eszméjét abszolutizálja...*”² „A populista gondolat visszatérése sokakat ezért aggodalommal tölt el... A populista hatalomátvételt annak idején [utalás az 1930-as évek Németországra] a német közvélemény azzal asszisztálta végig, hogy majd az óhatatlanul felmerülő problémák észhez térítik a kancellárt [azaz Hitlert]. Meg hogy majd a parlament intézménye kordában tudja őt tartani. Ezzel szemben, mint közismert, **a populista hatalomátvétel a maga totalitásában néhány hónap alatt lezajlott, és katasztrófához**

1 Rövidebben: <https://www.portfolio.hu>; 2021. okt. 24., Mi is az a populizmus, ami manapság szitokszóvá vált? Bővebben pedig Jan-Werner Müller: *Mi a populizmus* című könyvét ajánlom.
2 <https://helsinki.hu/emberi-jogi-szotar/populizmus/>

Az 1929–1933-as nagy gazdasági világválság hatására németek milliói lettek fogékonyak Hitler „vonzerejére”

vezetett. Senki nem lehet biztos benne, hogy nem következik-e be újból valamilyen hasonlóan súlyos esemény.”³

A lecsúszó társadalmi rétegek (választópolgári joguk révén) rajongva szavaztak meg totalitárius vezetőket, politikai pártokat a jólét reményében. Hogy állunk mi, hogy viszonyulunk személyesen azokhoz a politikai ígérekhez, amelyek „újra naggyá teszik” Amerikát, Európát, országunkat stb.?

Kinyilatkoztatáshitünk kötelez az árnyalt gondolkodásmód megtanulására, elsajátítására. Vegyük észre, hogy modern korunkban mennyire nő az igény a lebutítottan egyszerű megfogalmazásokra, a felszínes és hangzatos kijelentések által megjelölt célokra, ellenségekre, hangzatos álmegoldásokra.

A populista politika **vallási rokona a hamis prófétaság.** Egyrészt az a magatartás, ahogyan a hamis próféták képviselnek valamit, másrészt pedig az az üzenet, amit közvetítenek. Nézzünk néhány nevezetes kijelentést ezzel kapcsolatban: „De a jeruzsálemi prófétákban is rátságot láttam: páráználkodnak és hazugságban járnak; sőt **pártját fogják a gonoszoknak, annyira, hogy senki sem tér**

meg az ő gonoszságából...” (Jer 23,14) „Ezt mondja a Seregek Ura: Ne hallgassátok azoknak a prófétáknak szavait, akik néktek prófétálnak, elbolondítanak titeket: **az ő szívüknek látását szólják, nem az Úr szájából való.** Szüntelen ezt mondják azoknak, akik megvetnek engem: Azt mondta az Úr: Békességetek lesz néktek, és mindenkinek, aki az ő szívének keménysége szerint jár; ezt mondják: **Nem jó tireátok veszedelem!**” (Jer 23,16–17) Jelenések könyve figyelmeztetése „Babilon részegítő boráról”,

a „föld megrészegedett lakosairól” (Jel 17,2) megrendítő és egyre aktuálisabb!

2. A vallások világában ma **az ökumenizmus,** vagyis a vallás- és a felekezet-, valamint a szövetközi párbeszéd a meghatározó.

Országunkban is évről évre sok esemény jelzi ezt.⁴ Miközben „felemelő volt látni a keresztény egyházak és a zsidó közösség képviselőinek ünnepélyes

4 Lásd a 2025. évi ökumenikus imahetet: magyarkurir.hu; 2025. jan. 27. – Testvérek vagyunk a világ megjobbításának nagy művében. – Keresztény-zsidó imaóra Budapesten.

A résztvevő egyházak képviselőinek bevonulása a 2025-ös ökumenikus imahét záróeseményén (január 26-án), a budapesti Ávilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban

3 Részletesebben lásd a 6. oldal 4. lábjegyzetében hivatkozott tanulmányt.

*bevonulását...*¹ – szól a beszámoló az aktuális valásközi eseményről –, adódik a kérdés: Tudunk-e éretten és következetesen viszonyulni az advent-nép és testületei kibontakozó ökumenikus megnyilvánulásaihoz? Látjuk-e, hogy miért elfogadhatatlan ez Isten Igéje szerint? Tudunk-e bölcsen együtt élni sokféleképpen gondolkodó polgártársainkkal a kinyilatkoztatásban hívókként? Adventvárókként látjuk-e, azonosítjuk-e, hogy mit jelent ma „*a részegesekkel enni és inni*” (Mt 24,49)? Igaz szolgálak vagyunk-e, akik ilyen események háttérén tudunk „*idejében való eledelt adni*” (Mt 24,45) Isten népének?

3. Jézus nagy profetikus beszéde egy **korszakhatár**ra hívja fel a figyelmet: „**a sok nyomorúság kezdetére**” (Mt 24,8). A gazdasági-társadalmi körülmények nehezedése egy kiszámíthatóbb és nyugodtabb időszak után biztosan jelző **lakmuspapír**, amelyből nekünk le kell vonni a megfelelő következtetést.

Minden jel arra mutat, hogy a jóléti társadalomban élő ember sutba dobja demokratikus alapértékeit is azért, hogy **életszínvonalát bármilyen áron fentartsa**, illetve lehetőleg még tovább is növelje. Amikor Jézus éhségeket is jövendölt (Mt 24,7), akkor ezzel növekvő egyenlőtlenséget, fokozódó újraelosztási zavart² jövendölt, és a fizetési képesség gyengülését, amely tömegeket fog érinteni. A történelem tanúsága szerint az elszegényedő, társadalmilag lejjebb csúszó tömegek állapota instabillá válik, és emiatt befolyásolhatók-ká, kiszolgáltatottakká válnak, radikalizálódnak.³

Nem szabad elfelejtenünk, hogy Dániel könyve szerint Európa történelme Krisztus adventje előtt az egymással összeelegyíthetetlen **vas és cserép** konfliktusából fog állni. A fentiek nyomán te-

gyük fel adventváró népünk számára a húsbavágó kérdést: Fölé tudunk-e emelkedni Európa történelmi vitáinak, nacionalista acsarkodásának, területi sérelmeinek, trianoni traumáinak, téves nagyhatalmi döntéseinek, a kis országok területi sérelmeinek? Vigyázat! Ezek kiújulása rémületes politikai közbeszédet, a revans érzését, egy új világrend kialakításának lebegtetését eredményezik, a prófétai jövendölés szerint nyomorúságos gazdasági következményekkel.

4. „**Mert nemzet támad nemzet ellen, és ország ország ellen.**” (Mt 24,7) A háborúkról szóló jövendölés nagyon pontosan körülírt: a görög szöveg szerint a konfliktus lényege származás (*etnos* – nép, népcsoport) és terület/ország (*baszileia* – királyság, uralom) konfliktusa lesz. Globális világunkban e politikai cél már sokak által meghaladottnak gondolt szemléletmód. De vegyük észre korunk kibontakozó konfliktusaiban ezt a jelenséget, amikor Oroszország „Novorossziját” épít⁴;

1 Lásd az idézett Magyar Kurír-cikkben.

2 A világ leggazdagabb hatvankét embere nagyobb vagyon felett rendelkezik, mint a Föld lakosságának felét kitevő szegények. – *piacesprofit.hu*; 2016. jan. 18. – Egyre kevesebb ember kezében egyre nagyobb vagyon.

3 Lásd röviden: mit jelent a weimarizálódás? <https://jelentes.hu/idegen-szavak-szotara/weimarizacio>

4 „Az ukrán–orosz háború első három napja után egyre inkább úgy tűnik, hogy az Orosz Föderáció erői olyan területeket próbálnak megszállni, amelyek már a cári időkben (1918 előtt) is a birodalom részei voltak. Amit a most kirobbant ukrán–orosz há-

amikor Donald Trump, az USA elnöke, valamint külügyminisztere, Marco Rubio Grönland Amerikához csatolásáról beszél⁵; és emellett ott az „egy Kína-elv”⁶, Nagy-Szerbia létrehozásának megújuló vágya⁷, Nagy-Románia régi, talán most

ború első napjaiban látunk, az arra enged következtetni, hogy az orosz csapatok elsősorban éppen ezeket az 1667 és 1792 között megszerzett területeket szeretnék elfoglalni, beleértve természetesen Kijevet...” – *www.ludovika.hu*; 2022. 02. 28. – Novorosszija (Új-Oroszország) mint az orosz gyarmatosítás szimbóluma.

5 „Donald Trump amerikai elnök azon szándéka, hogy megvegye Grönlandot, nem tréfa – jelentette ki Marco Rubio amerikai külügyminiszter, hozzátéve, hogy Dánia autonóm területének megszerzése amerikai nemzeti érdek, amit meg kell oldani.” – *www.economx.hu*; 2025. január 31. – Marco Rubio szerint Trump nem viccelt, négy évet ad Grönland megvételére.

6 Lásd például: „Nancy Pelosi, az Egyesült Államok Képviselőházának elnöke 2022 augusztusában Tajvanra látogatott.” *www.ludovika.hu*; 2022. 11. 25. – EU-Kína kapcsolatok Tajvan árnyékában.

7 „A *Vecernji.hr* minapi cikke szerint Horvátország szomszédságában »újraéledőben vannak« a Nagy-Magyarországról és Nagy-Szerbiáról szőtt álmok. A horvát lap véleménycikkének szerzője kiemelte, hogy Orbán Viktor legutóbbi tusványosi beszédében arról beszélt, hogy a magyarok előtt olyan lehetőségek nyílnak, amilyenek 500 éve nem, és hogy nagy stratégiájuk minden magyart magában foglal...” – *vajma.info*; 2024. aug. 8. – Večernji list: A szomszédságban »újraéledőben« vannak a Nagy-Szerbiáról és a Nagy-Magyarországról szőtt álmok.

megvalósuló lehetősége⁸, hogy csak néhány friss példát említsünk.

Amikor Jézus *háborúkról* beszél egy korszak kezdeteként („a sok nyomorúság kezdeteként”), emlékezzünk a ma is mérvadónak számító, egykori porosz katonai szakértő, *Carl von Clausewitz* nevezetes és pontos meghatározására, miszerint: „*A háború a politika folytatása, más eszközökkel.*”⁹ Röviden nem más, mint a radikalizálódás jelensége, az említett célok érdekében egyre nagyobb és nagyobb kockázatok vállalásával.

Egy idevágó, a nemzet érdekeit mindenekelőtt fontosnak tartó szemléletet tükröző idézettel zárom ezt a szakaszt: „*A nemzet érdekében néhány ezer ember halála elfogadható kockázatot jelent.*”

8 „Kitalált államnak titulálta Ukrajnát, és annak szomszédos országok közti felosztásáról is fantáziált egy szerdai televíziós műsorban Calin Georgescu. Arról a szélsőjobboldali, oroszbarát román politikusról van szó, aki a tavalyi, érvénytelenített romániai államfőválasztáson a legtöbb szavazatot kapta, és jelenleg is a legesélyesebbnek számít a friss helyi közvélemény-kutatások szerint.” – *www.economx.hu*; 2025. jan. 30. – Jöhet Nagy-Románia? Akar egy darab Ukrajnát a román elnökjelölt, a magyarokat is emlegette.

9 *ujkor.hu*; 2020. 06. 01. – Carl von Clausewitz és a háború tudománya.

5. A döghalálok vagy járványok kora. (Mt 24,7) „Jakab Ferenc, a Pécsi Tudományegyetem virológusa egy minapi webkonferencián annak a véleményének adott hangot, hogy a mostani világjárvány csupán belépő a következő évtizedek járványos időszakába. Kulcsmondata félreérthetetlen: *„a járványok kora kezdődik most el”*.¹

Globalizált világunk egyik természetes velejárója a sok utazás. A városias körülmények velejárója pedig a rendkívül magas, sőt növekvő népsűrűség. E két tényező rendkívüli módon meggyorsítja a járványok világméretű kibontakozásának lehetőségét.²

A prófécia összekapcsolja a gazdasági nehézséget, például az éhséget és a közegészségügyi állapotok romlását (járvány). Milyen viszonyulást eredményezzen ez Isten népe körében?

Szögezzünk le néhány magától értetődő dolgot: Ne tagadjuk a globális betegségek korában azt, hogy vannak ilyen betegségek! Vagyis számítsunk ezekre, készüljünk rájuk, viszonyuljunk hozzájuk tudatosan! Nem mindegy, hogyan élünk, hol élünk, hol tervezünk lakni a jövőben, mit fogyasztunk, mit iszunk. Javaslom, olvassuk el újra, gondoljuk át Ellen G. White végidőre vonatkozó figyelmeztetéseit a városok veszélyeiről, egyre inkább élehetlenné válásáról.³

„Az idő múltával népünknek egyre inkább el kell hagynia a városokat. Már évek óta arra szólít bennünket az Úr, hogy a testvérek és testvérnők, és különösen a gyermekes családok, tervezzék a városok elhagyását, amint arra lehetőség nyílik. Sokaknak komoly munkájába fog kerülni, hogy

ez a lehetőség megnyíljon. De addig is, amíg maradásra kényszerülnek, végezzenek missziómunkát, bármilyen kevés lehetőségük van is mások megsegítésére.”⁴

„Figyeljete arra, hogy a Battle Creek elhagyásáról szóló tanácsnak ne hirtelenkedve tegyeteleket! Semmit ne tegyetele az isteni bölcsesség keresése nélkül, hiszen Isten ígéretet tett, hogy szemrehányás nélkül és készséggel ad az Őt kérőknek... A Battle Creek-i gyülekezetnek azt üzenem, hogy járjon Isten tanácsa szerint! Szükséges, hogy sokan közületek elköltözzenek Battle Creekből, de jól lefektetett tervekre is szükségetek van arra vonatkozóan, hogy mit fogtok elköltöztetések után csinálni. Ne siessétek el a költöztetést! Legyetek tudatában annak, amit tesztek...! Olyan vezetőkre, bölcs, együtt érző és kiegyensúlyozott emberekre van szükség, akik biztonságos tanácsadók, akiknek rálátásuk van az emberi természetre, és akik tudnak Isten félelmében vezetni és tanácsolni.” (*The Review and Herald*, 1906. szeptember 27.)

A „kövek” már ezt illetően is „hangosan kiáltanak”. Javaslom dr. Gelencsér András mind több előadásának meghallgatását, a megfelelő következtetések levonásával.⁵

6. „Meg ne rémüljete, mert mindezeknek meg kell lenniük” – szól a jóvendülés (Mt 24,6). Jézus arra hívja fel a figyelmet, hogy az emberiség

1 infostart.hu; 2022. jan. 20. – Jakab Ferenc: a járványok kora kezdődik most el.

2 A *Fortune* magazin 2020. márciusi számában (idézi a 2025. februári szám) néhány nagyon izgalmas térkép és grafika található, amely a koronavírus globális terjedését mutatja be. – *geopolitika.hu*; 2020. márc. 11. – A koronavírus globális terjedése eddig még nem látott 9 térképen.

3 <https://white-konyvtar.hu/> – Szemelvények, 2. köt., negyvenötödik fejezet – Felszólítás a vidéki életre.

4 <https://white-konyvtar.hu/> – {2SM 360.3}

5 Lásd pl. https://www.youtube.com/watch?v=Q69AK1INdmA&ab_channel=PannonEgyetem-ETV

A légi közlekedés központjai és az utazási kapcsolatok hálózata világtérképen, sematikus ábrán

olyan úton sodródik, olyan gazdasági-társadalmi-politikai folyamatokat hoz létre, amelyek egyre félelmetesebbek. Az említett folyamatok radikálizálódását jövendöli.

Kedves testvérek, próféciaolvasó testvéreim! Tudunk-e folyamatokban gondolkozni? Komolyan vesszük-e az oksági összefüggéseket? A próféciák olyan téves tömeggondolkodást jövendölnek, amellyel mint az árral szemben kell Isten népének állást foglalnia, haladnia. Jézus külön figyelmeztet érzelmeink stabilizálására: meg kell tanulnunk e kaotikus körülmények között **nem félelemtől vezérelve élni**.

A prófécia törvényszerűen elvezet a gondviselés hit szükségességére, az elrejtettség tapasztalatára, a Szentlélek vezetésének szükségességére. Egyre valóságosabban kell megélnünk azt, hogy pontosan követjük Isten terveit. Mózeshez hasonlóan, „**erős szívvel kell látnunk a láthatatlant**” (Zsid 11,27) ahhoz, hogy kétségbeesés és félelem nélkül éljünk ilyen körülmények között.

„Izrael pusztai életének történetét Isten Izraelének tanulságára jegyezték fel az idők végezetéig. A feljegyzések arról, hogy Isten milyen bánásmódban részesítette a pusztában vándorlókat – amikor éhségnek, szomjúságnak és fáradtságnak voltak kitéve, és amikor tapasztalták Isten hatalmának enyhítésükre történt meglepetés-szerű megnyilvánulásait –, mind figyelmeztetéssel és utasítással teljeseek minden időben élő népe számára, az idők végezetéig. Mert a héberek tapasztalata előkészítő iskola volt megígért kánaáni otthonuk számára. **Isten azt akarja, hogy népe ezekben a napokban alázatos szívvel és tanítha-**

tó lelkölettel tekintse át azokat a próbatételeket, amelyeken a hajdani Izrael keresztülment, hogy így felkészülésük során oktatást nyerjenek, és el-készülhessenek a meny-nyei Kánaánra.”⁶ Hogy állunk ezzel a szemlélet-móddal a gyakorlatban?

„**Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: Aki én-bennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nélkülem semmit sem cselekedhettek**” – jelentette ki Jézus (Jn 15,5). A végidő óriási pró-bája az, hogy egymás felett-mellett fog növeked-ni a konkoly és a búza. Mindenki a maga életvi-telének és felfogásának a gyümölcsét fogja nyil-vánvalóvá tenni. Isten egy jó darabig „figyel és hallgat”, hagyja, hogy bizonyos folyamatok meg-érlelődjenek. Ugyanakkor viszont minden lehetőséget megad, hogy a rendkívüli körülmények kö-zött megtanuljuk a Vele járást, amelyre nézve a laodiceai üzenet is tanácsot ad.

„Ellen White 1882 nyarán, a kaliforniai Healdsburgben való tartózkodása idején felhívást fogalmazott meg, külön kérve, hogy a környék valamennyi tábori összejövetelén olvassák fel. Bi-zonyságtételében arra figyelmeztette a gyüleke-zeti tagokat, hogy legyen valóságos kapcsolatuk Krisztussal, ne elégedjenek meg az igazság igen-lésével: **»Határozott különbség van a Krisztussal való színlelt egység és a vele való, hit általi kapcsolat kö-zött. Az igazság melletti hitvallás a gyülekezet tagjai közé sorolja az embereket, ez azonban nem bizonyítja eleven kapcsolatukat az élő szőlőtőkével. Van egy sza-bály, melynek alapján a hűséges tanítványt meg lehet különböztetni azoktól, akik állítják ugyan, hogy köve-tik Krisztust, de nem hisznek benne. Az egyik csoport gyümölcsöt terem, a másik nem.«** [Bizonyságtételek, V. köt., 228–229. o., kiemelés tőlünk.]

Alig néhány hónappal a minneapolis-i értekez-let előtt Ellen White meghatározta az ember hit-

⁶ <https://white-konyvtar.hu/> – {PP 293.1}

vallása és tényleges állapota közötti különbséget: »Az a nép, amelynek életet és buzgóságot, tisztaságot és megszentelődést kellene felmutatnia az igazság ügye iránti legkomolyabb odaadással, a lelki halál állapotába került. Az elhívott nép tényleges állapotát mutató tények hangosabban beszélnek, mint a hitvallásuk, és nyilvánvalóvá teszik, hogy egy hatalom elvágta a sodronykötelet, amely az Örök Kősziklához rögzítette őket, és csak sodródni kezd a tengeren, térkép és iránytű nélkül. Mi a teendő? A Hű Tanúbizonyosság rámutat, mi az egyetlen gyógyszer.«¹

Kíváncsi vagyok, hogy a próféciákban megjövendölt események „megmozgassák gyertyatartónkat” (Jel 2,5), és Isten szerinti, valós válaszokat adjunk nekünk egyre számosabb és hűségesebb problémáira. Fogadjuk el azt az általa adott gyógyszert, amely „minden igazságra elvezérel” (Jn 16,13) minket:

„Az Úr nagy kegyelmében rendkívül értékes üzenetet közölt Waggoner és Jones vének által. Ennek az üzenetnek szembeütőbb módon kellett bemutatnia a világnak a felemelt Üdvözítőt, az egész világ bűneiért hozott áldozatot. A Kezessebe vetett hit általi megigazulást mutatta be; ösztönözte az embereket, hogy fogadják el Krisztus igazságát... Sokan szem elől veszítették Jézust. *Arra volt szükségük, hogy isteni személyére, érdemeire és az emberi család iránti változhatatlan szeretetére szegezzék tekintetüket.* Minden hatalom az Ő kezébe adatott, hogy gazdag ajándékokat készíthessen az embereknek, *hogy saját igazságának felbecsülhetetlen ajándékában részesítse a gyámoltalan embert... A harmadik angyal üzenete ez, ...amelyet Isten Lelkének nagymértékű kiáradása fog kísérni.*²

Balogh Gábor

Figyelemre méltó tudósítások a Los Angeles-i tüzekről

„Eddig ilyen összetett jelenség még nem volt, több környezeti oka van a dél-kaliforniai tüzeknek. Kivételes időjárási jelenségek egyszerre léptek fel az év szokatlan időszakában... A jelenlegi feltételek mellett a szél erősítette tüzek megfékezése szinte lehetetlen... Ezek a tüzek vízvázasztót jelentenek, nemcsak Los Angeles lakói számára, hanem előrevetítik a komplex éghajlati katasztrófák új korszakát is. A mostani tűzvihar kialakulásának összetett feltételei még soha nem léteztek, egészen mostanáig – állítja Eric Holhaus amerikai meteorológus... Megtörtént az, amire a klímatudósok már régóta figyelmeztetnek: összeadódhatnak a klímaváltozás okozta események, katasztrófális eseményeket okozva, amelyeket szinte lehetetlen előre megjósolni. Tizenhat hónappal ezelőtt trópusi vihar érte el Kaliforniát, majd egy olyan nyár következett, amikor a szokásos csapadéknak csak mintegy 2%-a (!) hullott. A száraz fű, ami a sok víz miatt jelentősen meg-

1 Run Duffield: *A késői eső visszatérése*, Hetedik Kiadó, Felsőörs, 2022, 128. o.

2 Uo., 345. o.

nőtt, nagyban táplálja a mostani tüzeket. Már ez is elég lenne egy katasztrófához, de ehhez járulnak a Santa Ana-szelek. Az események ilyen összejátszása még nyáron, a tűzszezonban is súlyos lenne, de januárban teljesen váratlan, amikor a tűzoltók egy része szabadságon van, a felszerelések pedig raktárban pihennek.”¹

A következő részletek a Kaliforniában élő, neves történészprofesszor, Berend T. Iván: *Prometheus Los Angelesben* című cikkéből valók:

„Los Angeles az új Sodoma és Gomora..., amelyeket mint bűnös városokat Isten bűneikért felégetett...? Isteni ítélet vagy sem, az ember megpróbálja az oltást... A hatalmas víztartállyal rendelkező 9 repülőgép és 20 helikopter a legnagyobb tűzhöz közel eső tenger fölé szállva felszivattyúzza a vizet, és teli tankkal visszarepül a tűz fölé, kiengedve a hatalmas vízmennyiséget... Repülnek, fordulnak, éjjel-nappal. Korszerűbb tűzoltást aligha lehetne elképzelni. Az előrehaladás így is minimális...”²

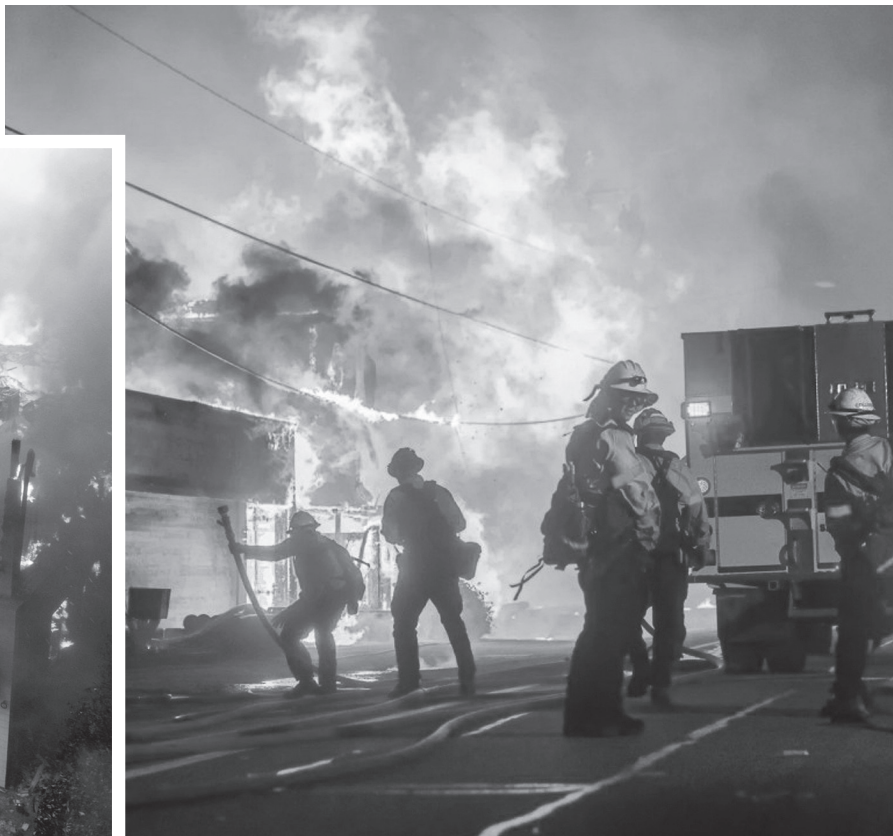
1 Varga Péter cikkéből. *Népszava*, 2025. január 11.

2 A *Népszava* 2025. január 17-ei számából.

Ezeket olvasva felidéződhet emlékezetünkben az alábbi bizonyosságtétel:

„Parancsot kaptam, hogy üzenetet hirdessek: A törvényszegéssel, bűnökkel teli városok, melyek szerfelett bűnösök, földrengések, tüzek és árvizek következtében fognak elpusztulni... Az istentelen városok lakóit, akikre a szerencsétlenségek hamarosan rászakadnak, kegyetlenül elhanyagoltuk. Közele az idő, amikor a nagyvárosok elsöpörtetnek, és mindegyiket figyelmeztetnünk kell a közelgő ítéletre. Azonban ki teljesít olyan teljes szívű szolgálatot ennek érdekében, amelyet Isten elvár? ...Ő, bárcsak Isten népe tudatában volna annak, hogy városok ezrei pusztulnak el a közeljövőben... Figyelmeztetéseket kell továbbadnunk, ma kell munkát végeznünk, mert nem sokára elképzelhetetlen nehézségek közé kerülünk.” (Az *Evangelizálás* című könyv, A világvárosok tömegei c. fejezetéből.)

(Összeállította: V. Zs.)

A zene szerepe, tulajdonságai és hatása (Részletek)

A Biblia énekei által elbeszélte történetek telis-tele vannak a zene és az ének gyakorlatására és áldásaira vonatkozó útmutatásokkal. A zenét azonban gyakran megrontják, hogy a gonosz céljait szolgálja, és így a kísértés egyik legcsábítóbb eszközévé válik. Helyesen alkalmazva azonban Isten értékes ajándéka, amely arra szolgál, hogy a gondolatokat magasrendű és nemes témákra irányítsa, lelkünket megérintse és felemelje. (*Nevelés*, 167. o.)

A pogány zene hatalma Izrael felett

Bálám tudta, hogy Izrael jóléte attól függ, be-tartják-e Isten törvényét, és hogy nem lehet más módon átkot hozni rájuk, csak úgy, ha törvénszegésre csábítja őket. Elhatározta, hogy biztosítja magának Bálák jutalmát és az áhított elismerést, oly módon, hogy tanácsot ad a moábitáknak, milyen utat kövessenek, hogy átkot hozzanak Izraelre. Azt tanácsolta Báláknak, hogy hirdessen bálványimádó lakomát bálványisteneik tisztele-

tére, és ő majd ráveszi az izraelitákat, hogy vegyenek részt rajta. Gyönyörködjenek a zenében, s a legszebb midianita nők arra csábítsák az izraelitákat, hogy áthágják Isten törvényét, megrontsák magukat, és arra is befolyásolják őket, hogy áldozatot mutassanak be a bálványoknak. Ez a sátáni tanács jól működött. (*Spiritual Gifts*, Vol. 4., 48.)

Zenétől és tánctól mámorosan, a pogány hajadonok szépségétől elbűvölve megszegették Jahve iránti hűségüket. (*Pátriárkák és próféták*, 454.)

A Sámuel-korabeli prófétaiskolák zenei kultúrája és a világi zene

[A profétaiskolákban] a fő tanulmányi tárgy Isten törvénye volt, a Mózesnek adott utasításokkal, valamint a szent történelem, a szent zene és a költészet. (...) A megszentelt értelem új és régi dolgokat ho-

A hárfázó Dávid Jan de Bray
1670-ben készült olajfestményén

zott elő Isten kincsestárából, és Isten Lelke prófé-
tálásban és szent énekben nyilvánult meg.

A zene szent célt szolgált, hogy a gondolatokat
tisztá, nemes és felemelő dolgokra irányítsa, és
hogy a lélekben odaadást és hálát ébresszen Isten
iránt. Micsoda ellentmondás van az ősi szokás és
a zene mai alkalmazása között! Hányan használ-
ják ezt a mennyei ajándékot önmaguk felmagasz-
talására, ahelyett, hogy Isten dicsőítésére fordíta-
nák! A zene iránti szeretet arra készíti az elővi-
gázatlanokat, hogy a világ kedvelőivel egyesülje-
nek olyan szórakoztató összejöveteleken, melyek
látogatását Isten megtiltotta gyermekeinek. Így
válík az, ami helyesen használva nagy áldás len-
ne, Sátán egyik legsikeresebb eszközévé, amely-
lyel eltereli az elmét a kötelességektől és az örök-
kévaló dolgok szemlélésétől. (*Pátriárkák és prófé-
ták*, 594.)

A szent dallamok művészetét szorgalmasan
fejlesztették. Nem volt hallható könnyelmű ke-
ringő, sem komolytalan ének, amely az embert
dicsőíti, és elvonja a figyelmet Istenről, hanem
szent, ünnepélyes zsoltárok hangzottak fel, ame-
lyek a Teremtőt dicsőítették, az Ő nevét magasz-
talták, és csodálatos tetteit idézték fel. (*A keresz-
tény nevelés alapjai*, 97.)

A hiábavaló társas együttlétek rossz hatása

A társas együttlétek akkor lehetnek a legna-
gyobb mértékben hasznosak és gyümölcsözőek,
ha a résztvevők szívében Isten szeretete lángol,
ha azért találkoznak, hogy megosszák egymás-
sal az Isten Igéjével kapcsolatos gondolataikat,
vagy hogy megvitassák műve előmozdításának és
embertársaik iránti jócselekedeteik módszereit.
Amikor semmi olyat nem mondanak vagy tesz-
nek, ami Isten Szentlelkét megszorítja, hanem
szívesen látott vendégnek tekintik Őt, akkor Is-
tent tisztelik meg, és így azok, akik találkoznak
egymással, felfrissülnek és megerősödnek lelki-
leg.

Voltak azonban olyan típusú társas összejö-
vetelek, amelyek teljesen más jellegűek voltak –
olyan mulatságok, amelyek szégyent hoztak in-
tézményeinkre és egyházunkra. Bátorították a
kihívó öltözködést, a hiú indítékú külső megje-
lenést, a magamutogatást, a harsány jókedvet és
a könnyelmű csevegést. Sátán mint tiszteletbeli
vendég birtokba veszi azok lelkét, akik ilyen ösz-
szejöveteleken vesznek részt.

Egy ehhez hasonló társaságot mutattak be ne-
kem, ahol azok gyűltek össze, akik vallják, hogy
hisznek az igazságban. Egyikük a hangszer mel-
lett ült, és olyan énekeket adott elő, amelyek az
őket szemlélő angyalokat megszorították. Volt
mulatozás, durva nevetés, túlárado lelkesedés és
egyfajta elragadtatás, de ez az öröm ahhoz volt ha-
sonló, amelyet csak Sátán képes teremteni. Olyan
rajongást és elvakult buzgóságot lehetett megta-
pasztalni, amely miatt mindenki, aki szereti Is-
tent, szégyenkezik. Az ilyen alkalmak szentségte-
len gondolatokra és cselekedetekre készítetik a je-
lenlevőket. Úgy gondolom, hogy néhányan, akik
részt vettek ebben a jelenetben, szívből megbán-
ták e szégyenletes tettüket. (*Tanácsok tanítóknak*,
339. o.)

Amikor a zenét rossz célokra fordítják

Aggaszt, amikor mindenfelé tanúja vagyok fia-
tal férfiak és nők könnyelműségének, akik azt
vallják, hogy hisznek az igazságban. Úgy tűnik,
Isten nem szerepel a gondolataikban. Elméjük
tele van hiábavalóságokkal. Beszélgetéseik csak
üres, hiábavaló fecsegből állnak. Jó fülük van a
zenéhez, és Sátán tudja, mely érzékszervüket iz-
gassa fel, hogy serkentse, lekösse és elbűvölje az
elméjüket, hogy ne vágyódjanak Krisztus után.
Hiányzik belőlük a lelki vágy Isten ismerete és a
kegyességben való növekedés után.

Megmutatták nekem, hogy a fiataloknak ma-
gasabb szintre kell emelkedniük, és Isten szavát
kell megtenniük tanácsnak és útmutatónak. A
fiatalokra komoly felelősség hárul, amelyet azon-

A BIZONYSÁGTÉTELEKET OLVASVA

ban ők könnyen vesznek. A zene otthonaikba való bevezetése, ahelyett, hogy szentségre és lelkeségre ösztönözte volna őket, az igazságtól való eltérítés eszközévé vált számukra. A szórakoztató dalok és a mai népszerű zene, úgy tűnik, megfelel az ízlésüknek. A zenével töltött órák elvették tőlük azt az időt, amelyet imádságra kellett volna fordítaniuk.

A zene nagy áldás, ha nem élnek vissza vele, de ha rosszul használják, szörnyű átok. Felserkent, de nem adja meg azt az erőt és bátorságot, amelyet a keresztény csak a kegyelem trónjánál találhat meg, miközben alázatosan tárja fel kéréseit, és erős kiáltásokkal és könnyhullatással könyörög mennyei erőért, hogy megerősödjön a gonosz határos kísértéseivel szemben. Sátán a saját fogságába vezeti a fiatalokat. Ó, mit is mondhatnék, hogy

rávezzem őket, hogyan törhetnék meg bódító hatalmát! Sátán ügyes csábító, aki a kárhozatba csalogatja őket. (*Bizonyságtételek*, I. köt., 496–497.)

Sátán utat tör magának

Az ifjúság túl kevésbé értékeli az örökkévaló dolgokat. Isten angyalai könnyeznek, amikor megjegyzi a tekercsbe hitvalló keresztények szavait és tetteit. Angyalok lebegnek a ház fölött, ahol fiatalok gyülekeznek össze, ének- és zeneszó hallatszik. Keresztények, de mi hallatszik ott? Egy könnyed, komolytalan dalocska, ami inkább a táncterembe illik. Az angyalok visszavonják maguk köré világosságukat, és sötétség borul a hajlékra. Eltávolodnak a helyszínről. Arcukon szomorúság látható, sírva fakadnak. Ezt láttam többször is megisméltódni a szombattartók soraiban, különösen ...-ben.

Énekszó foglalta le azokat az órákat, amelyeket imádságra kellett volna szentelni. A zene az a bálvány, melyet sok szombatünneplő keresztény imád. Sátán nem kifogásolja a zenét, ha azáltal hozzáférkőzhet a fiatalok elméjéhez. Bármilyen megfelelő céljának, ami eltereli a gondolatokat Istentől, és leköti azt az időt, melyet Isten szolgálatára kellett volna szentelni. Azokat az eszközöket használja, amelyeken keresztül a lehető legtöbb embert tudja a legerősebb befolyása alatt tartani, tetszetős rajongásban, megbénítva őket hatalma által. Ha jó célokra fordítják, a zene áldás lehet, de gyakran Sátán egyik legvonzóbb eszközévé válik a lelkek csapdába ejtésére. Ha visszaélnék vele, akkor az avatatlanokat büszkeségre, hiábavalóságra és esztelenségekre vezeti. Borzalmas átokká válik, amikor elfoglalja az áhítat és az ima helyét.

Fiatalok jönnek össze énekelni, és bár kereszténynek vallják magukat, gyakran meggyalázzák Istent és a hitüket könnyelmű beszélgetésükkel és az általuk ki-

Angyal lanttal. Melozzo da Forlì freskójának részlete 1480-ból. Ma a Pinacoteca Vaticana művészeti galériában látható

választott zenével. A szent zene nem felel meg az ízlésüknek. Felhívták a figyelmemet Isten Igéjének világos tanításaira, melyeket észrevétlenül mellőznek. Az ítélet napján az ihletés szavai fogják elítélni azokat, akik nem engedelmeskedtek azoknak. (*Bizonyságtételek*, I. köt., 505–506.)

Lealacsonyító énekek, gesztusok

A szórakozások egyik legveszedelmesebb fajtája a színház. Ahelyett, hogy az erkölcsiség és az erény iskolája lenne, mint azt igen gyakran hangoztatják, inkább az erkölcstelenség melegágya. Az ilyen szórakozás alantas szokásokat, bűnös hajlamokat erősít és rögzít. Ízléstelen énekek, szemérmetlen gesztusok, megnyilvánulások és pózok rontják meg a képzeletet, alacsonyítják le az erkölcsöket. Minden fiatalnak, akinek szokásává válik eljárni ilyen rendezvényekre, romlottak lesznek az elvei. Nincs a földünkön erőteljesebb hatás, hogy megmérgezze a képzeletet, eltörölje a vallásos benyomásokat, tompítsa a csendes és nyugodt élet iránti vágyat és az élet józan valóságainak kedvelését, mint a színházi multságok. Az ilyen jelenetek iránti szeretet minden egyes

alkalommal növekszik, ugyanúgy, mint a részegítő ital utáni vágy is erősödik a fogyasztásával. Az egyedüli biztos út, ha elkerüljük a színházat, a cirkuszt és a szórakozások összes többi gyanús, kérdéses helyét. (*Bizonyságtételek*, IV. köt., 652–653.)

Mit kockáztatunk az e világi szórakozásokkal?

Az Úr követői nem érezhetik magukat biztonságban világi szórakozások élvezete közben. A világiakkal való zenés együttlétet sok szombat-tartó ártalmatlannak tartja. Az ilyenek azonban veszélyes talajra lépnek. Sátán így próbál tévútra vezetni férfiakat és nőket, így keríti hatalmába a lelkeket. Az ellenség olyan finom és meggyőző munkát végez, hogy nem is gyanakszanak fondorlataira, és így egyházunk számos tagja inkább élvezetei foglyává válik, minthogy Isten hú követője lenne. (82. kézirat, 1900)

(*Kiadta az Ellen G. White Alapítvány, Washington DC, 1972. június 30. Az idézetek az eredeti, angol lapszám szerint lettek jelölve.*)

A frigyláda szállítása az éneklő és táncoló Dávid királlyal és más zenészekkel (2Sám 6. fej. alapján). Az olasz-flamand iskola ismeretlen alkotójától (1600 körül, olaj, tábla)

AZ EGÉSZSÉGREFORM TÖRTÉNETÉBŐL

*Dr. Jean Nussbaum: Egészségreform a 19. században**

Üzenetünk úttörőinek nem voltak szép, tágas épületeik, sem modern nyomdák, és nem rendelkeztek olyan vonzó, minőségi papíron nyomtatott magazinokkal sem, mint mi. Am egyszerű szavakkal, világos és közvetlen megfogalmazásban hirdették azokat a lényeges igazságokat, amelyeket Urunk kinyilatkoztatott nekik.

Ennek egyik szemléletes példáját láthatjuk, ha elolvassuk a *Hogyan éljünk?* című, hat füzetből álló sorozatot, amelyet a Seventh-day Adventist Publishing Association (magyarul: Hetednapi Adventista Kiadói Egyesület) gőznyomdájában nyomtattak, a Michigan állambeli Battle Creekben. Ezt 1865-ben adta ki James White az egészségügyi reform szélesebb körű megismertetése érdekében. A hat számot széles körben terjesztették, mind önálló füzetek formájában, mind pedig egy könyvben egybekötve. Később ebből néhány ritka példány Svájcba is eljutott. Ezek közül az

* Megjelent a *The Ministry* 1946. novemberi számában. A szerző más, elismert nemzetközi tisztségei mellett orvos és a dél-európai divízió egészségügyi titkára volt az 1940-es években.

egyik az én birtokomban van. Julius Robert jóvoltából került a kezembe, aki sok éven át volt közösségünk pénztárosa Európában.

A *Hogyan éljünk?* című könyv átolvasása mély átgondolásra ad okot. A kötet egyfajta egészségügyi idézetgyűjtemény, amely orvosok által írt szemelvényekből, valamint olyan népszerűsítő cikkekből áll, amelyek valószínűleg a beavatatlannak számára is érdekesek lehetnek. Számos idézet és részlet található benne, amelyek eredetét nem mindig említik meg, mivel az azt összeállító James White-nak nyilvánvalóan nem voltak tudományos igényei. Úgy tűnik, megfontoltan válogatta ki azokat az információkat, ame-

lyek gyakorlati szempontból a legnagyobb értéket hordozzák, természetesen előnyben részesítve a természetes kezelési módszereket: a vízgyógyászatot és a táplálkozást.

Jean Nussbaum (jobb szélen) Eleanor Roosevelttel, az Egyesült Államok korábbi elnöke, Franklin D. Roosevelt özvegyével és másik három adventista személyiséggel (Beverly Bert Beach, André Lecoultré, Robert Bertalot) közös fotón. A fénykép 1952. január 24-én a párizsi Palais de Chaillot-ban készült, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlése alkalmából.

Amint az várható, e különböző szerzők által írt cikkek sok akkoriban elterjedt, téves orvosi nézetet is tartalmaznak. Egy hosszú fejezetben például, amelynek címe: „A torokgyík okai, kezelése és gyógyítása”, kevés a megtartandó, annál több a megmosolyogni való. Dr. James C. Jackson, akinek magánklinikája volt, teljes meggyőződéssel kijelenti, hogy a torokgyík „nem fertőző betegség, csak járványszerű”. És hogy még jobban meglepődjünk, furcsa leírást ad a betegség tüneteiről, amelyeket nyilvánvalóan összekever a különféle, nem torokgyík (diftéria) eredetű angínákkal és más torokbetegségekkel. Ennek következtében állította, hogy a sok száz esete közül egyetlen halálesetet sem regisztrált. Manapság még a védőoltások és szérumok használata mellett sem merne egyetlen orvos sem büszkélkedni ilyen eredménnyel. Ez egyszerűen annak a ténynek köszönhető, hogy napjainkban a betegség diagnózisát laboratóriumi vizsgálatokkal állítják fel, amelyek már nem hagynak teret annak, hogy a torokgyíkot kevésbé súlyos betegségekkel összetévezzék.

Most térjünk rá Ellen G. White közreműködésére. A *Hogyan éljünk?* minden egyes füzetében található egy-egy Ellen G. White által írt cikk, ezeket a „Betegség és annak okai” rovatba sorolták.¹ Furcsának tűnhet, hogy az orvostudomány korai szakaszában, amikor még nem fedezték fel a mikroorganizmusokat, és más tudományok csak lassan haladtak előre, bárki is azt képzelhette magáról, hogy fel tudja fedni a betegség okát. A párizsi *Faculté de médecine* legkiválóbb képviselője maga is kész volt elismerni, hogy akkoriban képtelen volt oki terápiák felírására, és szemérmetlenül empirikusnak vallotta magát.

Mindazonáltal a hat cikk, amelyet Ellen G. White 1865-ben írt, igazolja a címben található kijelentést. A betegségek valódi okait tanulmányozva le is leplezi azokat, miközben rendkívüli egyszerűséggel, világossággal és éleslátással fogal-

Ellen és James White közös portréja 1868-ból

maz. Ha ma írnák e cikkeket, azok egyetlen sora sem zavarná a legigényesebb tudóst sem. A *Hogyan éljünk?* című könyv más cikkei nem kevés hibát tartalmaznak, ami az akkori emberek tudatlanságából adódik, de Ellen G. White írásai teljesen megalapozottak.

Érdeemes átnézni mind a hat fejezetet, amelyekből egyetlen sort sem lehetne kihagyni. A 3. fejezetben ezt mondja: „Az emberi család saját rossz szokásaival különböző formájú betegségeket hozott magára.” (*Hogyan éljünk?*, 3. füzet, 49. o.). És az 1. fejezetben: „Az ember figyelmen kívül hagyta lényének törvényeit, és a betegségek folyamatosan szaporodtak. Az okot követte a hatás. Nem

¹ Ezek mind megtalálhatók a *Szemelvények* II. kötetének függelékében (389–454. o.).

elégedett meg a legegészségesebb táplálékkal, hanem egészsége rovására is kielégítette az ízlését. Isten megszabta lényünk törvényeit. Ha megszegjük ezeket a törvényeket, előbb-utóbb meg kell fizetnünk a büntetést.” (1. füzet, 51–52. o.)

Amikor egy rossz dolog ellen fel akarjuk venni a harcot, annak először az okát kell megtalálnunk. Nincs biztosabb módja annak, hogy felfedezzük egy betegség okát, mint az, hogy a test működését irányító fiziológiai törvények áthágásait kutatjuk. Ez a jellegzetesség, amelyet Ellen G. White megnyilatkozásaiban az első pillanattól kezdve hangsúlyozott, kiemelkedővé teszi az egészség témájáról szóló írásait. Ez volt a titkuk azoknak is, akik a múlt században az egészségügyi reformot hirdették. Ahelyett, hogy pusztán gyógyítani próbáltak volna egy betegséget, először annak okát próbálták felszámolni. Ez az egészségügyi reform igazi mozgatórugója.

James White az előszóban, vagyis a bevezetőben világosan kifejti ezt aényt. Így fogalmaz: „Az egészségügyről szóló röpiratsorozat közreadásakor helyénvaló kimondani: nem valljuk, hogy képesek vagyunk a betegek gyógyítására! Nem ez a mi munkánk. A mi küldetésünk ebben az irányban az, hogy személyes tapasztalatokból, Isten Igéjéből, valamint hozzáértő és tapasztalt egészségügyi reformerek írásaiból olyan tényeket merítsünk az átlagemberek számára, amelyek – lelkes reményeink szerint – megtaníthatják őket arra, hogyan őrizhetik meg az életerőt, hogyan élhetnek egészségesen, hogyan spórolhatják meg az orvosi számlákat, és hogyan lehetnek jobban képzetek arra, hogy vidáman viseljék el a haldandó életük betegségeit.”

Az egészségügyi reformnak tehát szilárd alapokon nyugvó, erős kiindulópontja volt. Elméletileg az eredményeknek nagyszerűnek kellene lenniük, de a gyakorlatban mit tudtak elvégezni?

Sokan átvették módszereinket, felismerték értéküket, és learatták azok gyümölcseit. Ezeknél a gabona gazdag talajba hullott. – Az egyik növény százszoros, egy másik hatvan-, megint más

harmincszoros termést hozott. Itt ismét beigazolódik a magvetés példázata (vö. Mt 13,4–7).

Vannak azonban olyanok, akiket az egészségügyi reform tanítása nem győzött meg. Közömbösek maradtak az alapvető igazságok iránt, amelyek átalakították és megújították volna őket, ha elfogadják azokat. Ezek a magok az út szélére kerültek.

Voltak olyanok is, akik lelkesen elfogadták a reformot. Ezek lelkiismeretesen, talán túl szigorúan is követték azt, mégsem tanulmányozva komolyan a kérdést, és aztán apránként elhagyták, később pedig ellene is fordultak. A mag oda hullott, ahol nem volt mély a talaj.

És voltak olyanok is, akikből hiányzott a kitartás, akik hagyták magukat megfélemezni azoktól az elkerülhetetlen nehézségektől, amelyekkel az ember az egészségügyi reform elveinek betartása során találkozhat. Ők is a saját útjukat járták, nem a tudás, hanem a hit hiánya miatt. A gabona a tövisek közé esett, amelyek felnövekedtek, és megfojtották a növényt.

Szerencsére jó néhány mag jó talajba hullott. Sokan vannak ilyenek – ezrével, tízezzel, talán százezzel is meg lehetne számolni őket –, ki tudja, hányan? Sokan, akár egyházunkhoz tartoznak, akár nem, áldásokat nyertek az egészségügyi reform elvei által. Személyesen is sok hálás üzenetet kaptam különböző európai országokból származó tagoktól, akik beszámoltak az örömeikről és az eredményekről, amelyeket az Ellen G. White írásaiban oly egyértelműen megfogalmazott előírások megvalósításával értek el. Kétségtelen az is, hogy azok a munkatársaink, akik az egészségügyi reformot gyakorolták és hirdették, sok más hasonló bizonyágtételt tudnának felmutatni.

Milyen mértékben fogadta el egyházunk az egészségügyi reformot az elmúlt évszázadban? Nehéz megmondani, és még nehezebb meghatározni. Azt azonban biztosan állíthatjuk, hogy nem haladt olyan mértékben előre, mint ahogyan arra számítottunk volna, és nem kapta meg

a megérdemelt fogadtatást. A *Bizonyágtételek*ben maga Ellen G. White írja: „Az egészségügyi reform kérdését bemutatták a gyülekezetekben, de a fényt nem fogadták szívből.” (VI. köt., 370. o.)

Ha a múltba tekintünk, azt látjuk, hogy van okunk az öröme, de a szomorúságra is. Szomorúan gondolunk arra, hogy az egészségügyi üzenetnek csak korlátozott szerepe volt az Isten által nekünk adott igazságok hirdetésében, és hogy e hanyagságnak a következménye Urunk eljövetelenek elhalasztódása.

Ugyanakkor örömmel tapasztaljuk, hogy az egészségügyi reform tanításai ma is ugyanazok, mint nyolcvan évvel ezelőtt. Ez a bizonyíték arra, hogy nem embertől, hanem Istentől származnak. Azzal a tudattal is dicsekedhetünk, hogy azok, akik hűségesen követték ezeket a tanításokat, bizonyosságot nyertek az áldások felől, és ma is élő tanúságtételei annak az áldásos munkának, amelyet Isten képes véghez vinni, ha az ember alkalmazkodik Teremtője törvényeihez.

Fordította: Somogyi Lehel

GYÜLEKEZETI ÉLET

SZÉCSI ISTVÁN KÖSZÖNTÉSE

„Vénségetekig én vagyok az, és megöszülésetekig én visellek. Én teremtettem és én hordozom, én viselem és megszabadítom.” (Ésa 46,4)

Szécsi István testvérünk a Keresztény Advent Közösség egyik legidősebb tagjaként idén január 5-én ünnepelte 95. születésnapját. Ebből az alkalmából az év első szombatján Szolnokon, majd egy héttel később Farnoson köszöntöttük őt, hiszen korábban évenként keresztül a farmosi gyülekezet tagja volt, ma pedig, immár jó néhány éve, feleségével együtt a szolnoki testvéri közösség tagja. Testvérünk e szép, hosszú és mozgalmas életút során végig tapasztalta Megváltója szerető gondoskodását és segítségét. A gyülekezetnek jelenleg is aktív tagja, örömmel és hálával osztja meg velünk és másokkal is Isten gondviselő szeretetével, a Szentírás tanításaival kapcsolatos gondolatait.

Számos csodálatos tapasztalatáról is többször hallhattunk már bizonyágtételei során, azokról a számára máig eleven élményeiről, amelyeket az élet különböző területein élt át Istennel. (Ezek közül „egy csokorra valót” a közeljövőben szeretnék megosztani e lap olvasóival is.)

Szívből kívánunk további áldott és Istentől vezetett életet testvérünknek és családjának!

A farmosi és a szolnoki gyülekezet tagjai

Tisza Pál élete és tapasztalatai (2.)

Az adventhittel való ismerkedés és a dombóvári szórványgyülekezet megalakulása

Az egyik előadás alkalmával a művelődési házban ajándékba kaptak egy Károli Gáspár által fordított Bibliát, amelyet naponként, imádkozva kezdtek el olvasni, ígét ígével összevetve tanulmányozták Isten szavát. Az igazság fénye kezdett beragyogni a szívükbe, lelkükbe. Felkeltették az érdeklődésüket az Ellen G. White amerikai keresztény író tollából származó írások. A *Jézus élete* és *A nagy küzdelem* című könyvek gyakoroltak rájuk különösen nagy hatást. Ebben az időszakban még mindezzel párhuzamosan részt vettek a katolikusok által szervezett előadásokon is, amelyek ugyanabban a művelődési házban, csak egy másik előadóteremben és más időpontban zajlottak. Annát annyira fűtötte a Bibliából megismert szeretet és világosság továbbadásának vágya, hogy katolikus társait is szeretne volna elhívni az újonnan felfedezett bibliai előadásokra. Megkérte a plébánost, hogy a következő előadás meghívóját kitehesse a templomban, a padok szélére. Anna kérését püspöki jóváhagyás hiányában nem engedélyezték.

Ez volt az a pillanat, amely elgondolkodtatta őket. Elhatározták, hogy innentől lelkiismeretük szavára hallgatva már csak a bibliai előadásokat helyezik előtérbe az életükben. Meggyőződtek arról, hogy valóban a Biblia, és csakis egyedül a Biblia (sola Scriptura) Isten szava, és ez lett hitük egyedüli forrása, zsinórmértéke. A családból csatlakozott még hozzájuk a legifjabb generáció képviselőjében Pali bácsi unokája (és Anna lánya), Nikolett is. Ő akkoriban a helyi általános iskola felső tagozatán tanult, és rendszeresen részt vett az iskolai hittanórákon. Niki érdeklődését is

megragadták a Biblia szeretettel átítatott szavai, kristálytisza üzenetei, beteljesedett jövődölései, meghallotta bennük a jó pásztor, Jézus hangját, ahogyan a Szentírásban is olvashatjuk: „*Az én juhaim hallják az én szómat, és én ismerem őket, és követnek engem.*” (Jn 10,27)

A nyolc alapelv

A sorozat végéhez közeledve a hallgatók szomorúan vették tudomásul, hogy nyáron szünetelnek az előadások. Kérésükre az előadók megígérték, hogy ősztől újra találkozhatnak, és az előadások is a megszokottak szerint folytatódnak tovább. A hallgatók örömmel hallották, hogy nyáron sem maradnak magukra – különféle tábori összejövetelek közül válogathatnak. Pali bácsiék egy percre sem haboztak, éltek ezekkel a táborozási lehetőségekkel. Többször eljutottak Törökkoppányba, és egyszer még a távoli Bózsvara is elutaztak. Ezeken a tábori összejöveteleken nemcsak a Bibliát tanulmányozták közösen, hanem kirándulások, reggeli torna, zenei alkalmak és kézművesprogramok is színesítették a napot, amelyekbe bármely korosztály bekapcsolódhatott.

Pali bácsi érdeklődését leginkább az életmód-tábor keltette fel, melyre az egyik előadó hívta fel a figyelmét, ismerve gyenge lábakon álló egészségi állapotát. A tábornak azokban az években az ország legmagasabb pontján fekvő, festői szépségű Kékestető adott otthont. Pali bácsi itt hallott először arról, hogy vannak a Bibliában az egészségünket óvó-védő igehelyek, intések is, ahogyan János apostol 3. levelében olvashatjuk: „*Szeretett*

barátom, kívánom, hogy mindenben jól legyen dolgod, és légy egészséges, amint jó dolga van a lelkednek.”

A kékestetői táborban ismerkedett meg az egészséges életmód alappilléreivel, amelyek a következők: táplálkozás, víz, testmozgás, napfény, mértékletesség, levegő, pihenés, bizalom. Megtapasztalhatta az igazságot, hogy a testi-lelki és szellemi egészség mennyire értékes és rendkívüli ajándék, s hogy mindezeket Istentől kaptuk. A test, az értelem és a lélek működése olyan egységet képez, hogy amikor az egyiket negatív hatás éri, akkor bizony a többi is szenved. Pali bácsi lelkesen olvasta dr. Neil Nedley *Döntő bizonyíték* című könyvét is, mely arról szólt, milyen sok tudományosan is bebizonyított tény áll a rendelkezésünkre arra nézve, hogy eredményesen fel lehet venni a küzdelmet a betegségekkel szemben, és hogy lehetséges elérni a lehető legjobb egészséget a helyes táplálkozás és életmód segítségével. Saját magán tapasztalhatta meg a szállóigévé vált mondás igazságát, amely így hangzik: „Amit eszel, azzá leszel.”

Elkötelezettségét egy jobb, egészségesebb élet iránt azzal is bizonyította, hogy kitartóan véghez vitt egy nyolc hónapig tartó, értisztító hatású fokhagymakúrát. Egészségi állapotában ennek hatására nagymérvű pozitív változást tapasztalt, életminősége ugrásszerűen javult. Az orvosok nem akartak hinni a szemüknek, illetve a leleteknek. Ennek köszönhetően nem kellett Pali bácsi szívét újra megoperálni. Nagyon örült az elért eredményeknek, és nem győzött hálát adni a Jóistennek, hogy őt ide is elvezérelte, és ezáltal testileg is épülni tud.

A nyolc alappillér és az alkalmazott kezelések hatásosságát semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy még 87 évesen is mosolyogva tud mesélni életének erről a tapasztalatáról is. Azóta bármi miatt kell megjelennie orvosi vizsgálaton, ellenőrzésen, rendszerint elhangzik ez a csodálkozó megjegyzés, kissé hitetlenkedő fejszóválás kíséretében: „Ezt nem hiszem el, valóságos csoda, hogy még életben van!”

Merre tovább?

Egy idő múlva azzal a sajnálatos ténnyel kellett szembesülniük, hogy akárhányszor szerettek volna termet bérelni a bibliai előadások számára a már megszokott módon a művelődési házban, sehogyan sem sikerült. Folyton ezt a választ kapták: „Sajnáljuk, de már minden termünk le van foglalva.”

Valamit lépni kellett, új utat kellett keresni, de vajon az merre visz? Biztosak voltak abban, hogy ezt a biztató kezdetet folytatni kell, az érdeklődő, Istent kereső embereket nem lehet cserbenhagyni. Ekkor érkezett egy váratlan segítség. Az egyik hölgy, aki az előadásokat régebb óta látogatta, felajánlotta erre a célra a városban található családi házát. A jó szándékú felajánlás a legjobbkor jött, de sajnos mégsem ez bizonyult a legjobb megoldásnak, bár átmenetileg valóban sokat segített. Hamarosan egyértelművé vált, hogy másik helyet kell keresniük. A hölgynek négy aprócska kisgyermek volt, akikkel sokat kellett foglalkoznia. Érthető módon a gyermekek miatt nem lehetett mindig csendben, zavartalanul megtartani az alkalmakat. A merre tovább, illetve hogyan tovább kérdése újra felmerült, amire a Tisza családtól érkezett megnyugtató válasz. Belső késztetést és erős lelki indítást érezve felajánlották, hogy dombóvári családi házukban berendeznek és átalakítanak egy nagyobb szobát Biblia-körök, előadások, majd istentiszteleti alkalmak megtartására. Náluk már nincsenek kisgyermek, nyugodt körülmények között tudják fogadni az érdeklődőket és a rendszeres látogatókat is. Az elhatározást tett követte.

A gyülekezet megalakul

A Tisza család következő nagy döntése volt, hogy szeretnének szövetséget kötni a Jóistennel, és a Keresztény Advent Közösséghez tartozni, ami-re felnőttkori keresztségük tette rá a hitelesítő pecsétet. A család tagjai közül hárman (Pali bá-

csi, a felesége és Anna lánya) 2005. július 2-án egyszerre keresztelkedtek meg Pécsen. Pali bácsi és Anna lánya keresztségi ígéje, melyet lelki úttravalóul kaptak, így hangzik: „*Én, az Úr, hívtalak el igaszágban, és fogom kezedet, és megőrizlek...*” (Ésa 42,6)

Margit néni (Pali bácsi felesége) keresztségi ígét így olvashatjuk: „*Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek, de az én irgalmasságom tőled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad.*” (Ésa 54,10)

Pali bácsi keresztsége kis híján megghiúsult, mivel előző este heves rosszulletek kezdtek gyötörni, próbára téve elhatározása szilárdságát, de a betegség sem tudta eltántorítani. Hiába minden szédülési roham, hőhullám, hiába rendetlenkedett a beteg, operált szíve. Pali bácsi rábízta sorsát a Jóistenre, és bár nem sokat tudott aludni, mégis megjelent a pécsi gyülekezetben. Különleges tapasztalatként élte át, hogy amint belépett a terembe, a rosszulletei is elmúltak.

Hátra volt még egy másik nehézség is, gerincbetegsége nagymértékben akadályozta a keresztelőmedencébe történő bejutását, de kedves segítők által ez is megoldódott. Így most már minden akadály elhárult előle. Amikor ők hárman reggel elindultak Pécsre, még csupán egymás családtagjai voltak, de mire estére átlépték dombóvári házuk küszöbét, már hittestvéreként kívánhatták egymásnak: „Áldott, békés, jó éjszakát!”

Ettől az örömteli eseménytől számolhatjuk a dombóvári szórványgyülekezet megalakulását. Eleinte körülbelül húszan látogatták az előadásokat, a Biblia-kört, majd pedig szombatonként az istentiszteleti alkalmakat. Nemcsak Dombóváról, hanem a környező falvakból is érkeztek emberek, így például Nagyberkiből és Attalából is.

Sorsfordító döntések

A család legidősebb lánya, Márta ekkor már Budapesten élt, de gyakran hazalátogatott a családjához. Itt azzal szembesült, hogy házuk egyik szobájában szombatonként istentiszteleteket tartanak, amit egyáltalán nem helyeselt. Egyszerűen képtelen volt elfogadni, hogy családja ennyire más irányba fordult. Amikor először megkérték, hogy vegyen részt ő is az istentiszteleten, és ne töltse ezt az időt a családjától külön egy másik szobában, elutasította. A következő kérdésnek viszont már nem állt ellen. Kíváncsi is volt rá, hogy saját fülével hallhassa, mi is okozta ezt a nagy változást, ami miatt ez a radikális fordulat bekövetkezett a családjukban. Ekkor még különösebben nem érintette meg az ott elhangzott igehirdetés, az énekek is „furcsának” tunket számára az elején a megszokott katolikus énekekhez képest.

Márta embert próbáló nehézségekkel küszködött abban az időben, és az édesanyjától kért egy Bibliát, hogy otthon is tudja olvasni. Próbált válaszokat keresni az életében történt miértekre, és ehhez már segítségül hívta a Szentírást. Arra gondolt, ha már a szülői házban meghallgatta az adventista igehirdetést, akkor a lakóhelyén, egy másik gyülekezetben is szívesen meghallgatná, hogy ott vajon milyen hatással lesz rá. Adott még egy esélyt hát saját magának. Itt már jobban meg-

érintették a hallottak, de leginkább mégis az gyakorolt rá különösen mély benyomást, ahogyan fogadták, ahogyan viszonyultak hozzá. Ahogy belépett a terembe, egyből megszólították, szívélyesen köszöntötték, hellyel kínálták, és az istentisztelet után meghívták egy szerény közös ebédre, majd kedvesen útjára bocsátották. Így, utólag visszaemlékezve, hogy hol kezdett megváltozni a véleménye, ez a pillanat tűnik számára a döntőnek.

Mártát Anna testvére meglátogatta Budapesten, és együtt elmentek a Sola Scriptura Teológiai Főiskola egyik nyílt napjára, ahol egy pszichológus tartott előadást a családi konfliktusokról, a gyermeknevelésről és az abban elkövetett hibákról. Az elhangzottak elgondolkodtatóak voltak, egyben megszólító erővel hatottak rá. Márta ellenkezésének falai végül is egy előadás-sorozat hatására omlottak le végképp, ami a Jelenések könyvéről szólt. Megismerte belőle a világtörténelem összefüggéseit, amelyet a beteljesedett jóvendölések is megerősítettek e kis könyvecske lapjain. Ezek hatására még közelebb került a bibliai tanítások elfogadásához.

Sok apró kis lépés megtétele aztán elvezette Mártát arra a döntésre, hogy osztozzon szülei és testvére hitében. Megtörtént az, amit kezdetben lehetetlennek tartott: ő is csatlakozott családtagjaihoz, és a keresztség mellett döntött, ami 2008-ban meg is történt Budapesten. Vele együtt keresztkelődött meg az egyik unokaöccse is. Vigh Ágnes készítette fel mindkettőjüket.

Ebben az időben Márta édesanyja egy súlyos betegséggel, az agydaganattal próbálta felvenni a harcot. Sajnos sikertelenül, a betegség gyorsan, két hónap alatt lezajlott, és Pali bácsi megözvegyült. Margit néni hatalmas fájdalmai közepe is, még a betegágyán is a szombatiskolai tanulmányt olvasta, meg akarta érteni Isten szavát még az utolsó pillanataiban is. Nem is csodálkozhatunk azon, hogy amikor megtudta, lánya az ő betegsége miatt el akarja halasztani a keresztségét, határozottan kérte őt, ne várjon tovább, ki tudja mit hoz az élet. Elmondta Mártának, hogy

neki az okozza a legnagyobb örömet, ha kitart elhatározása mellett. Az „ördög nem alszik”, minden eszközzel azon dolgozik, hogy az embereket távol tartsa Isten útjától. Sosem lehet tudni, hogy ha ezt elhalasztja, mikor lesz legközelebb „alkalmas idő”.

Pali bácsi elkísérte lányát, Mártát a keresztségére, a másik leány, Anna pedig otthon maradt nagybeteg anyukájukkal. Margit néninek vigaszt nyújtott a betegágyán, hogy megérhette: mindkét lánya a Jóisten mellett döntött. Bízott abban, hogy az örök életben újra viszontlátják egymást! Mártát elkísérte erre az alkalomra az akkor még ateista felnőtt fia is. Mély benyomást tett rá a keresztségi istentisztelet, főként az ott elhangzott énekek érintették meg a lelkét, amiket volt zeneiskolai tanulóként jobban tudott értékelni. Elgondolkodott azon, hogy itt milyen boldog embereket lát. Azon elmélkedett, hogy vajon az imaházban lévő emberek vannak-e jó helyen, mert akkor ő nincs a helyén a „világban”, amolyan „földönkívülinek” érezve magát. Pali bácsi és a család nagy örömeire unokája, Nikolett is megkeresztelkedett 2019-ben, áldott állapotban, méhében egy héthónapos magzattal.

Lám, az az egy szórólap milyen hatással bírt, mennyi megtért embert „eredményezett”! Valószínűleg soha nem derül ki, hogy ki dobta be a postaládájukba azt a meghívót, de a Tisza család biztos benne, hogy valójában a Jóisten küldte azt számukra. Az Úr útjai valóban kifürkészhetetlenek. Pali bácsi kisgyermekkorában is létezett kárpátaljai szülővárosában, Nagyszőlősen adventista imaház, de ott még el sem tudták képzelni, hogy bármilyen kapcsolatba is kerüljenek velük. Az adventistákat a város lakói előítéletektől félrevezetve nemkívánatos személyekként kezelték. Sok-sok év, évtized után el kellett költözniük egy másik országba, több mint 500 kilométernyi távolságra, hogy a Jóisten végre hazaterelgethesse elkóborolt báránykáit.

(Folytatjuk...)
Harmati Gyöngyi

„Gyöngyszemek” a karácsonyi időszakból

Baja

Az egyik ottani gimnáziumban a történelem szakos tanárnő nemcsak gyermekkönyveket vásárolt az unokáknak, hanem *A Biblia a magyar képzőművészetben* és az *Alapvető emberi kérdéseink – bibliai válaszok* című könyveket is kiválasztotta. Végül három legújabb *Nyitott Szemmel* magazinunkat is elvitte. Mindegyik fajsúlyos olvasmány lesz!

Egy szakközépiskolában két tanárnő is megvásárolta a *Természetes gyógy módok enciklopédiáját*, ezek közül az egyik kötet egyikük orvosnak készülő gyermekéé lesz. Ugyanabban az iskolában egy idősebb tanárnő a *Bibliai jelképek lexikonát* választotta ki, hogy unokájának majd helyesen tudja magyarázni a Bibliában megjelenő jelképek jelentését. Több iskolában is vásároltak *A fegyvertelen katona* című könyvből.

Egy „ablakos” boltban mindhárom ott dolgozó hölgy választott könyveinkből, közel 20 000 Ft értékben. Lelki témát is igényeltek: *A gondolkodás elvesztett művészete*, *A fény megtalál*, *A fegyvertelen katona* és az *Áldott kezek* című könyveket.

Hatvan

Egy egyházi iskolában az igazgató és helyettese, két középkorú hölgy, egymástól függetlenül választotta ugyanazokat a könyveket: *Isten küldött egy embert* és *Szemtől szemben a stresszel*. Az egyikük a *Krisztus példázatait* is megvásárolta. Nála különösen érzékelhető volt, hogy Isten előkészítette ezt az alkalmat – szomjazott a lelki élet után, és megragadta a lehetőséget.

Ugyanebben az iskolában az egyik osztályfőnök mind a tizenegy tanulójának megvásárolta a szeretet himnuszát röviden elemző kis, színes leporellót.

A gimnáziumban komolyabb könyvet csak a titkárságon dolgozó hölgy választott, a *Világszem* – *Magyar vershangverseny* két kötetét.

Az egyházi fenntartású szakközépiskolában is örömmel választotta az egyik tanárnő *A biblia a magyar képzőművészetben* című könyvet. Ebben az iskolában négy *Párkapcsolati kommunikációs kártyát* (amely Soós Attiláék kiadásában jelent meg) is vásároltak a tanárnők.

A két egyházi iskolában közel száz bibliai idézetes könyvjelzőt is választottak a diákok számára.

Egy gyógyszertárban mindhárom ott dolgozó hölgy vásárolt könyveinkből. Két példány fogyott *A gondolkodás elvesztett művészetéből* és az *Alapvető emberi kérdéseink – bibliai válaszok* című könyvet is kérték.

Gödöllő

Nagy öröm számunkra, amikor az életmód- és a gyermekeknek szóló könyveken kívül lelki-bibliai témájú kötetekre is van igény! Igyekszünk most ezeket a tapasztalatokat kiemelni számotokra. A karácsonyi vásárban, a Kastélyban mind a négy velünk egy szobában lévő árustársunk vásárolt tőlünk könyvet. Ketten is érdeklődtek a végén táplálkozás iránt, és mindketten igényelték az eleki szakácskönyvet is. Az egyik idős úr, aki gyógynövényes likőrt készített, megvásárolta az *Erős vár a mi Istenünk* – *Luther Márton füveskönyvét* és az *Európa Bibliája* című könyvet. A negyedik társunk a *Krisztus példázatait* választotta hitoktató anyukájának, a *Barátom, Jézus* című könyvet pedig gyermekeinek.

Egy hívő hölgy csupa lelki-bibliai témában választott: *Munkácsy Krisztus-trilógiája*, *A Biblia a magyar képzőművészetben*, Gárdonyi *Krisztus bankója* című művét, valamint a *Félelem és elrejtettség* című könyvet.

Ketten vásároltak *A bölcsesség kezdete* és ketten az *Utánunk az özönvíz* című könyvekből. Egy házaspárral telefonszámot is cseréltünk a jövőbeni

kapcsolatfelvétel érdekében, és két árústársunk komolyan érdeklődött a nyári életmódtáborunk iránt.

Egy gödöllői ékszerboltban kis tanakodás után mindhárom ott lévő hölgy vásárolt. Hat *Társas játékok* (párkapcsolati könyv) és három párkapcsolati kommunikációs kártya fogyott, de egy *Krisztus példázatait* és egy *A bölcsesség kezdete* című könyvet is vásároltak. Ez a bolt volt a tizedik hely,

ahol könyvet kínáltam, de addig senki nem kért semmit. Itt azonban 20 000 Ft fölötti volt a vásárlás, és máskor is kopogtathatok náluk, látva érdeklődésüket.

Hálás voltam Istennek, hogy ezzel a tapasztalattal zárulhatott a 2024-es karácsonyi időszak számunkra!

Jóniné Kalcsó Zsuzsa

„Magvetés” közben szerzett tapasztalatok

Szeretnék néhány tapasztalatot megosztani veletek, amelyekkel az Úr a közelmúltban megörvendezettette lelkemet. A legfrissebbel kezdem.

Segítség cikkem megírásában

Mielőtt a számítógép elé ültem, imádságban kértem az Úrtól, hogy vezesse gondolataimat, és segítsen meg a tapasztalatok megírásában, s abban, hogy találjak néhány szívhez szóló bizonyosságot, amely felemelő befolyást gyakorol mindazok lelkére, akik az Úr nevében emberek megmentéséért fáradoznak. Nagyon kevés, mindössze egy nap állt rendelkezésemre a cikk megírásához, ezért nagyon hálás voltam, hogy imám azonnal meghallgatásra talált. Az első könyvben, amit a könyvesszekrény polcáról leemeltem, egy percen belül az alábbi szívmengető sorokat találtam:

„Akik életüket krisztusi szolgálatra adják, tudni fogják, mi az igazi boldogság. Szerető érdeklődésük és imájuk messze túlterjed magukon. Mikor másokon igyekeznek segíteni, maguk is növekednek. Megismerik a legnagyobb terveket, a leglelkesebb vállalkozásokat. Mi mást is tehetnének, minthogy növekednek, mikor az isteni fény és áldás közvetítőcsatornáiba helyezik magukat. Az ilyenek mennyei világosságban részesül-

nek. Egyre inkább azonosítják magukat Krisztussal és terveivel. Nincs lehetőségük a lelki pangásra. Az önző érdekek és becsvágy elhalnak, mikor állandóan elmélyülést követelő figyelemmel, magasztos célokkal érintkeznek, melyek a fennkölt és szent tevékenység légkörében találhatók.” (*Bizonyságtételek*, IX. köt., Fejlődés szolgálat által c. fej. 26. o. Ajánlom elolvasni a szakaszból a 24–30. oldalt.)

„Más juhaim is vannak nékem...”

Hévízen, az „örhelyemen” egy középkorú házaspár megállt a könyvesstandom előtt. A feleség elkezdte nézegetni a könyveket, a férje kézbe vette a Bibliát, belelapozgatott, majd azt kérdezte: „Ön olvasta már a Bibliát? Hisz is benne?”

„Igen, olvastam, és hiszek benne” – válaszoltam. Azután késztetést éreztem, hogy elmondjam nekik röviden, hogyan kerültem kapcsolatba a Bibliával, és milyen vigaszt és lelki erőt adott nekem, amikor 16 évesen gyászoltam az édesapámat. Ezt követően elindult egy hosszabb, felemelő bibliai beszélgetés, melyben azt tapasztaltam, hogy hozzánk hasonlóan tisztán a Bibliára építik a hitüket. Hirtelen azt gondoltam, hogy hozzánk tartoznak, hogy nemrég részesülhettek kereszt-

ségben, de még nem találkoztam velük. Feszülten vártam, hogy megtudjam, hol szerezték ezeket az ismereteket, és milyen közösséghez tartoznak? Örömben szerettem volna megajándékozni őket, és megkérdeztem, hogy szívesen elfogadnak-e egy vagy két MP3-as hanganyagot, amelyeken bibliai előadások vannak. Azt mondták, hogy köszönik szépen, de az interneten szokták hallgatni Reisinger Jánost és más előadókat is. Az Úr készíti az övéit más egyházakban is.

A beszélgetés során arról is érdeklődtek, van-e családom. Elmondtam, hogy férjnél vagyok, és hogy ő is hasonlóképpen gondolkodik, s mélyen hisz Istenben, pedig 34 éves koráig ateista volt. Elmondtam még róla, hogy a Csillagvizsgáló Intézetben dolgozott, és egy filmet is készített a *Világegyetem üzenete* címmel, amit a Youtube-csatornán meg tudnak nézni. Igyekeztem felírni a film címét egy olyan könyvjelzőre, amin sok más elérhetőség is található.

Megadtam nekik az e-mail-címünket és a telefonszámomat is. Gondoltam, milyen jó lenne még velük találkozni, beszélgetni, ezért meghívtam őket az otthonunkba, hogy a férjemmel is megismerkedjenek. Szívesen fogadták a meghívást, de mivel másnap már haza kellett utazniuk, nem tudtak eljönni.

Elmondták önmagukról, hogy Dunakesziben laknak, és több istenfélő családdal tartják a kapcsolatot, családoknál szoktak összejönni igekutatásra. Együtt imádkoznak, elmondják egymásnak az Úrral szerzett tapasztalataikat, és egymást hitben erősítik. Nagy öröm volt velük együtt lenni, beszélgetni, sugározott róluk a hit és a szeretet, de a kedves humor sem állt távol tőlük.

Amikor búcsúzni készültek, bemutatkoztam nekik, mert nagyon szerettem volna megtudni a nevüket, hogy tudjak személyesen imádkozni értük. Először a feleséggel fogtam kezét: „Mária vagyok” – mondta. Majd a férjének is kezét nyújtottam, aki a feleségére mutatva ezt mondta: „Ő Mária, én pedig József vagyok, de Jézus is velünk van.”

Alkalmas időben adott könyv és hanganyag

Ugyancsak Hévízen ismerkedtem meg egy kedves házaspárral, akik tizenhat éves fiukkal nyaraltak itt. Az édesanya biztatta a fiát, hogy nézzen körül a könyveink között, és válasszon közülük nyugodtan, akár két vagy három kötetet is. A fiú megtekintette a kínálatot, és választott belőlük. Az édesanyjának a *Krisztushoz vezető út* című könyvet szánta. Saját részére pedig a *Ha meghal az ember, hol van ő?*, valamint az *Isten küldött egy embert* című könyveket választotta ki. Nézttem ezt a szép arcú, kedves fiút, és döbbenet azon gondolkodtam, hogy vajon miért éppen a halál témájával kapcsolatos könyvet szeretné elolvasni? Talán meghalt valaki a családjukban vagy a baráti körében?

Közelebb mentem a fiúhoz, és együtt érző szeretettel próbáltam neki a halálról beszélni. Azt mondtam: „Isten nagyon szeret bennünket, teremtményeit. Az önzés és a bűn törvénye miatt jött be világunkba a halál. Isten addig nem zárja le egy ember életét sem, amíg nem dönt véglegesen mellette vagy ellene.” Értelmes szemekkel tekintett rám a fiú, nem tudom mit értett meg az általam mondottakból, de csak a harmadik napon tudtam meg, miért foglalkozik a halál kérdésével.

Búcsúzaskor az édesanyjának megemlítettem, hogy másnapra hozok neki ajándékba egy MP3-as hanganyagot a könyv mellé, amelyen Nyári István előadóművész a teljes *Krisztushoz vezető út* című könyvet olvassa fel, fejezetről fejezetre, lágy zene kíséretében. A hölgy szeme felcsillant, és azt mondta, hogy szívesen elfogadja, eljönnek érte még hazautazás előtt. De másnap hiába vártam őket, nem jöttek – biztos elutaztak, gondoltam. Gyakran szoktuk másolni és ajándékozni ezt a hanganyagot, és mindig van nálam belőle. Sajnáltam, hogy éppen akkor nem volt ott, és nem tudtam nekik adni.

A harmadik napon azonban váratlanul megjelentek, nagy volt az örömünk. Az anyukával a ta-

lálkozás örömeiben átöleltük egymást, mintha nagyon régi ismerősök lennénk. Átadtam az ígért hanganyagot, és megkérdeztem, milyen gyakran járnak Hévízen. „Elég ritkán, mi Ukrajnából érkezünk, s nem tudjuk, hogy mikor tudunk újra átjönni” – válaszolta. Akkor döbbsentem rá, hogy miért érdeklik a fiút a halállal kapcsolatos kérdések. Talán attól fél, hogy két év múlva őt is behívhatják katonának, és a harctéren nem sok esély van az életben maradásra. Eltelt már egy fél év, de még most is magam előtt látom komoly, kedves arcát.

Egy eleki látogatás gyümölcse

Az elmúlt évben az Úr kegyelméből két régi ismerőst vittem Elekre, az életmódközpontba, azóta mindketten Biblia-körre járnak, egyikük tavasz óta rendszeresen a gyülekezetbe is ellátogat.

A béri életmódtáborban való részvétel eredménye

Nagy örömet jelentett számunkra az is, hogy egy kedves ismerősünk, akit még harmincöt éve ismertünk meg, elfogadta meghívásunkat béri életmódtáborunkba. Annak idején férjem Kaposváron tartott egészségügyi előadás-sorozatára járt rendszeresen, és az ott hallottakat nagyon értékelte. Akkor még a lelki dolgok iránt nem volt nyitott. A táborban nagyon jól érezte magát, részt vett az áhítatokon, az előadásokon. Férjemmel egy nagyobb túrára is elment, ahol sikerült hosszabban elbeszélgetni vele. Józan és megfontolt gondolkodásról tett tanúbizonyságot. Amit elmondott magáról, abból sugárzott a becsületesség, az egyenesség, a világos látásmód és az erkölcsi alapelvek tisztelete. Örömmel számolt be arról, hogy a Szentlélek csodálatos munkát végzett el benne, és a lányát ösztönösen is bibliai alapelvek szerint nevelte. Elmondta még, hogy időnként hallgatja Reisinger János előadásait. Megígérte, hogy máskor is szívesen eljön az életmódtáborunkba.

Egy sóhaj meghallgatása

Szintén a táborral kapcsolatos az alábbi tapasztalat. Új helyszínen voltunk, ahol még nem jártam, nem ismertem a sütőt, ami a konyhának a lelke. Az étrendet mindig előre megtervezzük, az alapanyagokat beszerezzük, a konyhai kisegítők névsora pedig készen áll, tehát úgy dolgozhatunk, mint egy katonacsapat. Imádsággal szánjuk oda magunkat a szolgálatra, bízva a mi mennyei Atyánkban, aki mindig mellettünk áll. Most mégis hiányérzetem volt, amit nem jeleztem a szervezők felé.

Ekkor tapasztaltam az ige beteljesedését, hogy „Isten minden szívbe belát, és minden gondolatot jól ért”. Vágytam arra, hogy a konyhán legyen egy állandó segítőm, akire mindig számíthatok. Az Úr meghallgatta sóhajom, és válaszolt a ki nem mondott imámra: elküldte az ő angyalát Dunai Péter testvér személyében, aki még akkor sem hagyott magamra, amikor biztattam, hogy nyugodtan elmehet egy hosszabb kirándulásra. Mégsem ment, mert tudta, hogy huszonöt vendégnek ott helyben kell felszolgálni az ebédet, elő kell készíteni száz főre a vacsorát, és előre kell dolgozunk, hogy a másnapi ételekkel is minden rendben legyen.

Hálával telt meg szívem az én mennyei Atyám iránt, aki olyan segítőt rendelt mellém, aki nem az órát nézi, hanem azt, hogy mennyi elvégzendő munka van még hátra.

„Aki szereti Istent, nem méri munkáját nyolcórás rendszerrel, mindig dolgozik, sosincs szolgálaton kívül. Jót tesz, ha alkalom kínálkozik. Mindenhol, mindenkor alkalmat talál Istenért fáradozni. Édes illatot hordoz magával, bárhol legyen is. Épületes, áldásos légkör veszi körül lelkét. Jól rendezett élete és istenfélő magaviselete hitet, reménységet és bátorságot ihlet másokban.” (*Bizonyságtételek*, IX. köt., 28. o.)

Bakó Gyöngyi

AZ ELMÉS MORMOTÁK

Példabeszédek könyve 30. fejezetében négy elmés és bölcs állatról olvasunk, amelyek közül az egyik a mormota (Péld 30,24–31). Lapunk előző számában a hangyák „bölcssességéről” írtam. Nézzük meg most azt, hogy miért mond elmésnek egy másik állatfajt is a Példabeszédek könyvében olvasható bölcs mondás? „*A mormoták nem hatalmas nép, mégis kösziklán csinálják az ő házu-
kat.*” (Péld 30,26)

A mormoták a mókusfélék családjába tartozó rágsáló emlősök. Leginkább Eurázsia és Észak-Amerika hegyvidékein és sztyeppés területein élnek. Körülbelül tizenöt fajuk ismert: öt eurázsiai, öt észak-amerikai mormotafaj létezik, és még néhány ezen kívül Mongólia és Kína sztyeppéin, a Kamcsatka-félszigeten, Szibériában és Közép-Ázsia hegyvidékein. Kinézetüket tekintve kisebb-nagyobb eltéréseket találunk közöttük, fajuktól függően.

Az idézett mondás azt emeli ki velük kapcsolatban, hogy nagyon átgondoltan készítik el lakó- és életterüket. Ha lakásuk kialakítását, alagútjait megfigyeljük, jobban megértjük, miért mondja az Írás elmésnek a mormotákat. Nem hatalmas állatok, mégis olyan bölcsen alakítják ki „házukat”, hogy érdemes egy kis időt szánnunk ennek megismerésére. Figyeljete csak a továbbiakra!

Először is *kiválasztják a megfelelő helyet*, ahonnan jó a kilátás, belátják a környéket, ugyanakkor olyan helyet keresnek, ahol a talaj könnyen ásható, de elég szilárd is ahhoz, hogy ne omoljon be. *Biztonságos, stabil járatokat* igyekeznek kialakítani. Többszintes alagutak ezek, azokat összekötő járatokkal. A főalagút a járatrendszer gerince, ami stabil szerkezetet biztosít. A mellékágak segítenek egyenletesen elosztani a terhelést, így a rendszer stabil marad. Egy család esetén egy főalagút van, több mormotacsalád együttélése esetén a főalagutak száma is nő, amely még összetettebbé teszi a rendszert. Testükkel is tömörítik a talajt, a járatokat lejtéssel készítik, hogy a víz természetes módon távozzon. *Jól tervezett, összetett járatrendszerük praktikus és védelmet nyújt.*

A főalagutak a legnagyobb és legszélesebb részek, amelyek a rendszer fő közlekedési útvonalai. Több méter hosszúak, több család együttlakása esetén a 20 métert is elérhetik. Ezekhez olyan *kamrák* kapcsolódnak, amelyek különböző szerepet töltenek be: lakókamrák (itt pihennek nappal és alszanak éjszaka, puha növényekkel, fűvel, mohával bélelik ki), tárolókamrák (ebben tárolják az élelmet), hibernációs kamrák (itt alusszák téli ál-
mukat, jól szigeteltek a hideg ellen), vészkamrák (kisebb, rejtett kamrák, amelyek menedéket nyúj-

tanak számukra veszély esetén) és ürülékes „szobák”. Ha jobban megfigyelitek, nekik is van nap-pali szobájuk, előszobájuk, hálósobájuk, éléstáruk, illemhelyük. Ugye, milyen érdekes ez?

A főlagutak kötik össze a mellékágakat és a különböző kamrákat. A mormoták okosságát megmutatja az is, hogy **több bejárattal és több kijárat** látják el az alagútrendszerüket. A bejáratokat olyan helyekre ássák, ahol veszély esetén gyorsan és könnyen elérik azokat, a ragadozók elől viszont rejtettek, hogy azok ne találják meg őket könnyen. A **vészkijáratok** rövidebb és szűkebb folyosók, hogy gyorsabban meneküljenek. A sok kijárat több menekülési útvonalat biztosít nekik. A főlagutakból több szűkebb mellékág indul, ezek a különböző kamrákhoz vezetnek, egyes mellékágak pedig vészkijáratokként szolgálnak.

A legmélyebb részeket használják arra, hogy ott aludják téli álmukat, ezek akár 2–3 méter mélyen is lehetnek, ott stabilabb a hőmérséklet, és védve vannak a hideg időjárástól. Néhány helyet a járatokon belül azzal a céllal alakítanak ki, hogy csoportjaik összetartozását erősítsék, és megte-remtsék a közösségi életet – ott több családi közösség él együtt. Még arra is figyelnek, hogy a járatok kialakításánál biztosítva legyen a **jó levegő** áramlása, megakadályozva a szén-monoxid felhalmozódását a zárt térben. A **karbantartás** sem marad el. Egész évben aktívan gondozzák a járatokat, hogy mindig biztonságosak legyenek. Eltávolítják az omlásokat vagy a ragadozók által okozott sérüléseket. **„Házuk” tehát gondosan kiválasztott helyen épült, biztonságosan megépített, praktikus kialakított, menedéket nyújtó, egész-**

séges alagútrendszerekből áll, amelyek megfelelő életteret biztosítanak számukra.

Több mormotafaj alagútrendszerét dombokra építi, de vannak fajok, amelyek sziklás környezetben élnek. Ezek aztán az igazán „elmés” állatok! Itt nagyon stabil alagútrendszert tudnak kiépíteni. Nem kifejezetten sziklára építik a házukat, hanem a hegyvidéki területen a kövek, sziklák között és azok tövében alakítják ki járataikat, a sziklaréteg alatti földrétegben. A sziklák között vagy alatt ásnak alagutakat. Ezekkel az ásott járatokkal egészítik ki a sziklák természet adta üregeit, amelyeket lakóhelyeknek alakítanak ki, és fűvel, puha anyagokkal bélelik. A sziklák stabil alapot biztosítanak alagútjaiknak, stabilizálják a talajt, így azok kevésbé omlanak be, a közöttük lévő repedéseket, üregeket búvóhelynek használják.

A bejáratokat gyakran a sziklák tövében alakítják ki, hogy így kevésbé legyenek észrevehetőek. A bejárat két szikla között is nyílhat, ahol a ragadozók nem egykönnyen férnek hozzájuk. A sziklák környékén levő bejáratok körül gyakran van egy megfigyelőhely, ahonnan a mormoták szemmel tarthatják a környezetüket. A bejáratok körül található növényzet vagy fű természetes álcázást biztosít számukra, és még a táplálékukhoz is könnyen hozzájuthatnak.

A sziklás környezet megnehezíti, hogy a ragadozók kiássák az üregeket vagy megtalálják a bejáratokat. A sziklák a szél és a csapadék ellen is jobban védik az üregeket, elvezetik az esővizet, így az száraz marad. A szikla és a föld együtt jól szigetel és megfelelő hőmérsékletet biztosít számukra. Másrészt a kövek elnyelik a nap hőjét, ez télen melegebbé teszi otthonukat, nyáron pedig hűvös menedéket biztosít a nagy hőség elől. A sziklák tetején kiváló kilátás nyílik, ugyanakkor biztonságos helyen napozhatnak. A sziklás környezet a közös üregrendszerek kialakítására is alkalmasabb, így több mormotacsalád élhet együtt közeli területen. *A sziklás területek nagyobb biztonságot adnak, stabilabbak és előnyösebbek a kilátópont szempontjából is.*

Azt sem hagyhatjuk ki, hogyan tartják kis barátaink egymással a kapcsolatot. Ez azért fontos, hogy a veszélyeket gyorsan, hatékonyan felismerjék, így a csoport biztonságban legyen, erősítse és fenntartsa közösségi életüket, csökkentse az egymás közötti konfliktusokat. Hatékonyan kommunikálnak, *hangjelzéseken* keresztül, füttyök által figyelmeztetik társaikat a veszélyre. *A magas, rövid fütty* közeli veszélyt jelent, és gyors cselekvésre ösztönzi a csoportot. *A többszöri, ismétlődő fütty* távolabbi, kevésbé sürgető veszélyt fejez ki, a *mélyebb, elnyújtott hang* pedig a területük védelmezésére szólít fel.

Testbeszéd által is „beszélgetnek” egymással: a felemelt testhelyzet, két lábra állva, figyelve, éberségüket fejezi ki. *Orruk egymáshoz érintésével* köszönnek egymásnak, és ez az összetartozást is erősíti.

Szagjeleken keresztül is közölnek egymással üzenetet: *Az egyedek azonosításában* segítenek a különböző szagok, így könnyebben megkülönböztetik a családjukhoz tartozókat. Sok más állathoz hasonlóan *a területüket is megjelölik*, hogy felismerjék, kihez tartozik az adott hely. Tisztogatják is egymást, így is erősítve a kötődést egymás között. Emellett sokat játszanak, birkóznak, kergetőznek, amivel fejlesztik fizikai képességeiket, és ezzel is közelebb kerülnek egymáshoz. Téli álmuk ideje alatt egymáshoz bújva alszanak a hibernációs kamrákban. A közelség, a testmeleg egyfajta csendes párbeszéd közöttük a hideg hónapokban.

Bölcsességükre utal *az öröködés és a vigyázás* is. Folyamatosan figyelnek, soha nem érzik magukat annyira biztonságban, hogy elhanyagolják az éberséget. *Munkálkodnak, hatékonyan kommunikálnak, öröködnek és vigyáznak.*

Sok üzenetet hordoz számunkra is ezeknek a kicsi állatoknak az életmódja! Mindez Isten teremtmény hatalmát dicséri, és tanulhatunk belőle, hogy mi is hasonlóképpen szervezzük meg közösségi életünket.

Megléc Mária

Sinka Jánosnéra emlékezünk

Sinka Jánosné Borsányi Gabriella – ahogyan a gyülekezetben ismerték, Gabika – 1949. augusztus 5-én született, Újpesten. Családja nem volt vallásgyakorló katolikus abban az időszakban. A nagymamája – akit apácák neveltek fel – volt az, akitől először hallott Istenről. Korán megtanulta tőle, hogy az Istenben való hit és az egyház függetlenek egymástól. A nagymama ismerte a hetednapi adventista tanításokat, és számos adventista könyvet is tartott otthon, mint például *A nagy küzdelem* címűt. A nagymama Gabikát és húgát gyermekkorukban többször is elküldte Balatonlellére, a hetednapi adventista üdülőbe is nyaralni, ami mély nyomot hagyott mindkettőjük lelkében.

Gabikával 1967 októberében ismerkedtem meg, amikor Istentől kaptam egy akkoriban elég ritka, minden héten szabad szombatos munkahelyet. Gabika már négy hónapja ott dolgozott, és szívesen segített nekem a beilleszkedésben. Mindketten műszaki előkalkulátori képzést kaptunk, ő nyugdíjazásáig ebben a munkakörben dolgozott. Minden vágya az volt, hogy tanítónő legyen, de szülei nem tudták ebben támogatni. Édesapja beteg volt, édesanyja pedig egyedül tartotta el a családot. Ez egy életre fájó pont maradt számára, és mindig keserűen emlegette, hogy egész életében olyan munkát végzett, amit nem akart.

Egy problémás élethelyzete utáni beszélgetésünkkor nyitott lett Isten megismerésére. Nagyon boldog voltam, elhívtam ifjúsági Biblia-körre. Szívesen eljött, majd később a gyülekezetbe is, sőt Kiss János lelkész-festőművészhez is egyéni Biblia-tanulmányozásra, amelyekre mindig szívesen emlékezett vissza.

Miután 1972-ben férjhez ment Sinka Jánoshoz, hosszú ideig nem látogatta gyülekezetünket. Nem a férje akadályozta meg ebben, hiszen ő egy rendkívül kedves, megértő ember volt. Öt gyermeket vesztettek el, mire 1976-ban megszületett Ildikó nevű lányuk, majd 1978-ban Gábor nevű fiuk.

Gyermekeinek nem beszélt Istenről, vallásról. Rendkívül megcsömörlött saját életétől, és hosszú éveig alkoholizmussal küzdött, amelyet azonban a külvilág és a munkatársai nem érzektek – munkáját mindig becsülettel végezte.

Egy furcsa „véletlen” folytán 1989-ben kibérelte a Keraktól a tavaszi iskolai szünetben az üres bózsvai tábort, ahová Ildikót, Gábort és Ildikó néhány osztálytársát elvitte néhány napra. A gyerekeket megérintette a természet közelsége, a gyönyörű táj, és kérték őt, hogy máskor is elmehessenek oda. Így nyáron Ildikó a testvérével és két osztálytársával már részt vett az ifjúsági Biblia-táboron – bár nem igazán voltak tisztában azazal, hogy mire vállalkoznak.

Nagy öröm volt Gabikának, amikor Ildikó 1996-ban megkeresztelkedett. Egész családjuk ott volt a keresztségen. Zugligerben sok alkalommal hallhattuk Ildikó szép hegedűszóló szolgálatait az istentiszteleteken, az egyházzenei ünnepélyeken.

Gabikával sok éven keresztül vettünk részt a bózsvai Biblia-táborokon. Néhányszor szülei is eljöttek, másik lányuktól született unokájukat is magukkal hozva. Ildikó sokszor, de néhányszor Gábor is részt vett a tábor életében, még munkájukkal is. Gabika férje ezt soha nem ellenezte, de ő maga nem csatlakozott, mivel teljesen materialista világnézetet vallott, és először a katonaságnál, majd az akkori Pártházban, később pedig a Zsidó Hitközségnél dolgozott. Kompromittálta volna magát, ha részt vesz vallásos összejöveteleken. Súlyos mélyszegénységben nőtt fel, édesapja a kegyetlenségeivel gyötörte gyermekeit, majd amikor az orosz kitelepítési politika miatt teljes vagyonát elvesztette, elhagyta a feleségét, tizen-nég gyermekükkel együtt.

Gabika férje önpusztító életet élt, komoly érrendszeri betegsége dacára rengeteget dohányzott, de a családját nagyon szerette, és feleségét hosszú éveken át próbálta visszafordítani a normális életvitelbe az alkoholizmus fogságából. Anyósa segítségével mindent megtett, hogy eltitkolja gyermekei előtt ezt a küzdelmet. Ő végezte otthon a házimunkát, törődött a gyerekekkel, ahogy csak tudott, és ezt mindig azzal indokolta, hogy édesanyjuknak sok a munkája, vagy hogy nagyon fáradt a sok munkától. 2009. január végén mindannyiunk szomorúságára szívinfarktusban elhunyt.

Gabika alkoholizmusa és depressziója férje halála után még szörnyűbbé vált, s gyermekei ekkor szembesültek csak igazán ezzel. Nagyon szerette mind a négy unokáját, és tudta, hogy mindegyiküket elveszíti, ha nem változtat az életén. Lánya, Ildikó, és Gabika édesanyja kemény kézzel

küzdöttek azért, hogy abbahagyja az ivást, amivel unokáit is veszélyeztette, és ez Isten kegyelméből sikerült is neki. Egy családi tragédia miatt ismét Istenhez fordult: elkezdett gyülekezetbe járni, Bibliát olvasni. Édesanyja halála után, 2015. november 22-én megkeresztelkedett. Ekkor is ott volt egész családja Zugligetben. Szép ígéretet kapott keresztségekor Jel 2,10–11 verseiből: „*Légy hű mindhalálig, és néked adom az élet koronáját... Aki győz, annak nem árt a második halál.*”

A gyülekezetben mindig érdeklődött a testvérek hogyléte, problémái felől. Nagyon szeretett az emberekkel beszélgetni, és igyekezett mindenkinek segítő kezet nyújtani. Utolsó éveiben Parkinson-kór lépett fel nála, amihez demencia is társult. Többször is részt vett az Eleki Életmódközpont programjain, turnusain, hogy gyógyuljon. Húga rákbetegséggel küzdött, ami lelkileg nagyon megviselte Gabikát, és 2021-ben együtt vettek részt egy utolsó táborozáson Balatonlellén, a hetednapos adventista üdülőben. Mindennap felidézték gyermekkori emlékeiket az ott töltött alkalmakról. Testvére nem sokkal ezután elhunyt, ami Gabika állapotán is sokat rontott, betegsége innentől egyre súlyosabbá vált. Már olvasni sem tudott, azonban a Bibliájának mindig ott kellett lennie mellette, mert azt mindig kereste. Ebben a szinte öntudatlan Istenhez való ragaszkodásban érte a halál 2024. december 22-én.

Bár az első halál legyőzte, bizakodunk a keresztségekor kapott ígéretben: „*Aki győz, annak nem árt a második halál.*” Ez vigasztaljon mindannyiunkat, és ezt adja meg nekünk is az Úr az Ő irántunk való, meg nem érdemelt szeretetéből.

Bóka Erzsébet

Kürtszó – Negyedévenkénti gyülekezeti folyóirat

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja a Bibliaiskolák Közössége

Felelős kiadó: a Keresztény Advent Közösség elnöke, valamint a Bibliaiskolák Közössége elnöke

Szerkesztőbizottság: Buda Júlia, Fodor Albert, Udvarhelyi Valéria, Vankó Zsuzsa

Elérhetőségeink: www.kerak.hu/dokumentumtar; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu

A kiadó elérhetőségei: 1181 Budapest, Reviczky Gy. u. 46.

Tel. 06-1/267-3947, 06-20/379-6020; www.bikkiado.hu; e-mail: info@bikkiado.hu

ISSN 2732-0499

Blaise Pascal • **Isten maga az, akit keresek**

Én Istenem,
azért fordulok Hozzád, mindenható Isten,
hogy Tőled kérjem azt az ajándékot,
amit az összes teremtmény sem képes
bármilyen módon nyújtani nekem.

Nem bátorkodnék Hozzád fordulni,
ha valaki más is képes volna meghallgatni engem.
De mivel, ó, Istenem,
szívem megtérése, amit Tőled kérek
olyan dolog, amely meghaladja
a természet minden erejét,
nem fordulhatok máshoz,
csak a természet és a szívem
mindenható Teremtőjéhez és Urához.

Kihez kiáltsak, ó, Uram, kihez meneküljek?
Rajtad kívül
senki sem képes teljesíteni reményemet.

Maga Isten az, akihez könyörgök, és akit keresek.
Ó, Istenem! Egyedül Hozzád könyörgök,
egyedül Hozzád fordulok,
hogy elnyerjem megtérésemet.

(Fordította: dr. Diós István)